

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Majetek v příspěvkové organizaci

Assets in Contributory Organization

Student: Miroslava Kulová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Šárka Kryšková, Ph.D.

Ostrava 2012

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání bakalářské práce

Student: **Miroslava Kulová**
Studijní program: B6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6202R049 Účetnictví a daně
Specializace: 02 Účetnictví a daně
Téma: **Majetek v příspěvkové organizaci**
Assets in Contributory Organization

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Charakteristika majetku
 3. Zdroje financování majetku
 4. Evidence a účtování majetku
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

KOLEKTIV AUTORŮ. *Příspěvkové organizace 2011 – MERITUM*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 344 s. ISBN 978-80-7357-626-4.
SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Majetek krajů, měst, obcí, DSO a příspěvkových organizací*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Acha, obec účtuje s.r.o., 2010. 260 s. ISBN 978-80-2545-609-5.
STUHLÍKOVÁ, Hana a Sofia KOMRSKOVÁ. *Zdaňování neziskových organizací 2011*. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 247 s. ISBN 978-80-7263-658-7.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Šárka Kryšková, Ph.D.**

Datum zadání: 25.11.2011
Datum odevzdání: 11.05.2012

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně s výjimkou příloh a uvedla
v seznamu literatury všechny použité literární a odborné zdroje.

Miroslava Kubařová

V Ostravě dne 11. května 2012

Obsah

1.	Úvod.....	5
2.	Charakteristika majetku	6
2.1	Majetek v příspěvkové organizaci.....	6
2.2	Dlouhodobý majetek	7
2.2.1	Dlouhodobý nehmotný majetek	7
2.2.2	Dlouhodobý hmotný majetek.....	9
2.2.3	Dlouhodobý finanční majetek.....	14
2.3	Oběžný majetek.....	14
2.3.1	Zásoby	14
2.3.2	Krátkodobý finanční majetek.....	16
2.4.	Charakteristika nemocnice a struktura majetku	17
3.	Zdroje financování majetku	21
3.1	Zdroje financování majetku v příspěvkové organizaci.....	21
3.1.1	Transfery.....	21
3.1.2	Transfery ze státního rozpočtu.....	22
3.1.3	Fondy Evropské unie.....	23
3.1.4	Fondy příspěvkových organizací	24
3.1.5	Dary	27
3.2	Zdroje financování dlouhodobého majetku nemocnice	27
3.2.1	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku od zřizovatele.....	27
3.2.2	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku od obcí.....	28
3.2.3	Transfery ze státního rozpočtu.....	28
3.2.4	Fondy Evropské unie.....	28
3.2.5	Fond kulturních a sociálních potřeb nemocnice	29
3.2.6	Dary poskytnuté nemocnici	29
3.3	Zdroje financování oběžného majetku v nemocnici	30

3.3.1	Výnosy od zdravotních pojišťoven	30
3.3.2	Regulační poplatky	31
3.3.3	Sociální služby	32
3.3.4	Ostatní výnosy nemocnice	33
4.	Evidence a účtování majetku	35
4.1	Evidence, účtování, PAP	35
4.1.1	Evidence a účtování dlouhodobého majetku v příspěvkové organizaci	37
4.1.2	Odpisování dlouhodobého majetku	40
4.1.3	Inventarizace majetku	41
4.2	Evidence a účtování majetku nemocnice	42
4.2.1	Evidence a účtování dlouhodobého majetku nemocnice	43
4.2.2	Odpisování dlouhodobého majetku nemocnice	44
4.2.3	Inventarizace DHM, DNH, DDHM a DDNM nemocnice	45
4.3	Evidence a účtování oběžného majetku nemocnice	46
4.3.1	Evidence a účtování zásob nemocnice	46
4.3.2	Inventarizace zásob nemocnice	50
4.3.3	Inventarizace krátkodobého finančního majetku nemocnice	51
4.4	Vyřazení majetku v nemocnici	51
4.4.1	Fyzická likvidace majetku nemocnice	52
4.4.2	Likvidace na základě zjištěné škody nebo zjištěného manka	53
4.4.3	Prodej majetku nemocnice	53
5.	Závěr	54
	Seznam použité literatury	55
	Seznam zkratk	57
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1. Úvod

Příspěvkové organizace jsou zřízeny k zajištění veřejně prospěšné činnosti pro občany. Tyto organizace působí převážně v oblasti zdravotnictví, školství, kultury, sociální péče, obrany a bezpečnosti. Své služby poskytují většinou bezplatně, proto činnost těchto organizací nelze provozovat na základě samofinancování.

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit financování majetku v příspěvkové organizaci, charakterizovat evidenci a účtování majetku v konkrétní příspěvkové organizaci, a to Nemocnici Karviná – Ráj.

Druhá část práce je věnována charakteristice majetku. Ve společnosti platí, že každý podnikatelský subjekt je založen za účelem zisku, ale u příspěvkových organizací to zdaleka není pravidlem. Pokud má organizace produkovat činnost, ke které byla zřízena, musí být vybavena takovým majetkem, který jí bude v této činnosti pomáhat. Proto je majetek jednou z nejdůležitějších složek v příspěvkové organizaci a získávání peněžních prostředků na jeho pořízení je náročným procesem nejen pro příspěvkovou organizaci, ale i pro jejího zřizovatele.

V třetí kapitole jsou zhodnoceny zdroje financování majetku. Zdravotní péče v České republice je dnes na vysoké úrovni, ale financování v této oblasti je stále složitější. Jsou zde hledány optimální varianty na zajištění chodu nemocnic, poskytování zdravotní péče a vylepšení služeb pro občany formou nových modernějších přístrojů. Ve většině příspěvkových organizací je pořízení dlouhodobého majetku realizováno dodavatelským způsobem, zcela výjimečný je způsob pořízení majetku vlastní činností. Majetek bývá také často pořízen bezúplatným nabytím, darováním a děděním. Jednou z dalších možností získání peněžních prostředků pro nákup majetku je využití peněžních prostředků z Evropských fondů.

Čtvrtá část této práce je zaměřena na evidenci a účtování majetku a změny, které nastaly v posledních letech v souvislosti se změnou legislativy. Změny v legislativě vedení účetnictví příspěvkových organizací jsou založeny na přibližování se podmínkám platným v Evropské unii.

2. Charakteristika majetku

2.1 Majetek v příspěvkové organizaci

Majetkové vztahy příspěvkových organizací jsou řešeny v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Zřizovatel má zákonem stanovenou povinnost pečovat o majetek a jeho rozvoj a účelně a hospodárně jej využívat. Dále je zřizovatel povinen svůj majetek chránit před zničením, poškozením, ale i před zneužitím nebo odcizením. Zřizovatel příspěvkové organizace má povinnost vymezit ve zřizovací listině příspěvkové organizace rozsah svého majetku, který organizaci předává k hospodaření a vymezit taková majetková práva, která organizaci umožní, aby se svěřeným majetkem mohla plnit hlavní účel, k němuž byla zřízena.¹

Příspěvkové organizace hospodaří s majetkem ve vlastnictví zřizovatele, který jim byl předán k hospodaření nebo s majetkem získaným vlastní činností těchto organizací. Hodnota svěřeného majetku je vymezena v předávacím protokolu na základě ocenění vedeném v účetnictví zřizovatele.

Vlastní majetek může nabýt příspěvková organizace pouze majetek potřebný pro výkon činnosti, pro kterou byla zřízena, a to:

- bezúplatným převodem od svého zřizovatele,
- děděním,
- darem nebo
- jiným způsobem na základě rozhodnutí zřizovatele.²

Součástí rozpočtu příspěvkových organizací jsou i náklady na pořízení a provoz tohoto majetku. Zřizovatel schvaluje rozpočet a přikazuje odvody z rozpočtu příspěvkové organizace, které jsou součástí příjmů rozpočtu zřizovatele. V souladu se zřizovací listinou jsou příspěvkové organizace oprávněny pronajmout svěřený nemovitý majetek.

Majetek, který byl získán v průběhu existence příspěvkové organizace, je nabýván do vlastnictví zřizovatele jen s jeho předchozím souhlasem.

¹ MOCKOVČIAKOVÁ, Alena.; PROKŮPKOVÁ, Danuše a Zdeněk MORÁVEK. *Příspěvkové organizace 2011*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 344 s. ISBN 978-80-7357-626-4.

² MADEROVÁ VOLTNEROVÁ, Karla a Petr TÉGL. *Vztahy mezi zřizovatelem a příspěvkovou organizací ÚSC*. 2. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 192 s. ISBN 978-80-7263-664-8.

Zřizovatel je povinen ze zákona provádět kontrolu hospodaření zřízené příspěvkové organizace. Příspěvková organizace musí evidovat a účtovat odděleně o majetku, který ji svěří zřizovatel do užívání a o majetku vlastním.

Na základě smlouvy o výpůjčce je příspěvková organizace oprávněna vypůjčit svěřený nemovitý majetek jiné příspěvkové organizaci zřízené krajem nebo zřizovateli. Tyto účetní jednotky pak hradí příspěvkové organizaci pouze poměrnou část nákladů a služeb spojených s užíváním půjčeného nemovitého majetku, např. teplo, elektrickou energii, vodu atd. [14]

2.2 Dlouhodobý majetek

Vymezení dlouhodobého majetku je věcně totožné v účetních, daňových předpisech a na položkách rozpočtové skladby.

Charakteristickým rysem dlouhodobého majetku je doba použitelnosti delší než jeden rok, postupné opotřebení a limit ceny. Dlouhodobý majetek v každé organizaci je členěn na dlouhodobý nehmotný majetek, dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý finanční majetek a zvláštní skupinu tvoří drobný dlouhodobý nehmotný majetek a drobný dlouhodobý hmotný majetek. Mezi dlouhodobý majetek řadíme i technické zhodnocení.

2.2.1 Dlouhodobý nehmotný majetek

Dlouhodobý nehmotný majetek zahrnuje zejména nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software, databáze a ocenitelná práva s dobou použitelnosti delší než jeden rok, u kterých ocenění převyšuje částku 60 000 Kč. Dobou použitelnosti se rozumí doba, po kterou je majetek využitelný pro současnou nebo uchovatelný pro další činnost nebo může sloužit jako podklad nebo součást zdokonalovaných nebo jiných postupů a řešení včetně doby ověřování nehmotných výsledků. Za dlouhodobý nehmotný majetek se dále považuje technické zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku, jehož ocenění převyšuje částku 60 000 Kč v rámci jednoho účetního období.³

Dlouhodobým nehmotným majetkem se stává pořizovaný majetek okamžikem uvedení do stavu způsobilého k užívání, kterým se rozumí dokončení pořizovaného majetku a splnění stanovených funkcí a povinností stanovených právními předpisy pro jeho užívání.

³ Vyhláška č. 410/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění vyhlášky č. 435/2010 Sb.

Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje

Vytvářejí se vlastní činností z úspěšně provedených prací, které nejsou předmětem průmyslových a jiných ocenitelných práv a to v případě, že jsou nabyty od jiných osob samostatně, tj. nejsou součástí nabytého dlouhodobého majetku a jeho ocenění, vytvořeny vlastní činností za účelem obchodování s nimi. [8]

Software

Programové vybavení, které je zakoupeno samostatně a není součástí dodávky hardware a jeho ocenění, včetně výdajů spojených s vytvořením webových stránek bez ohledu na to, zda je nebo není předmětem autorských práv.

Ocenitelná práva

Zahrnují zejména předměty průmyslového a obdobného vlastnictví, výsledky duševní tvůrčí činnosti a práva, například podle zákona o ochraně průmyslových vzorů, o vynálezech nebo o ochranných známkách, či práva spojená s přestupy sportovců, a to za předpokladu, že byly vytvořeny vlastní činností za účelem obchodování s nimi, nebo byly nabyty od jiných osob.

Povolenky na emise a preferenční limity

Povolenkami na emise jsou povolenky na emise skleníkových plynů, jednotky snížení emisí a ověřeného snížení emisí z projektových činností a jednotky přiděleného množství bez ohledu na výši ocenění. Preferenční limity jsou zejména individuální referenční množství mléka, individuální produkční kvóty, individuální limit prémiových práv bez ohledu na výši ocenění, u prvního držitele pouze v případě, pokud by náklady na získání informace o jejich ocenění reprodukční pořizovací cenou nepřevýšily její významnost.⁴

Drobný dlouhodobý nehmotný majetek

Drobný dlouhodobý nehmotný majetek je definován jako složka nehmotného majetku s dobou užitelnosti delší než jeden rok a ocenění je v částce 7 000 Kč a vyšší a nepřevyšuje částku 60 000 Kč. Účetní jednotka může rozhodnout vnitřním předpisem o snížení stanovené dolní hranice.

⁴ SVOBODOVÁ, Jaroslava a kol. *Účtová osnova, České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky 2011 – 130 postupů účtování*. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 528 s. ISBN 978-80-7263-657-0.

Dlouhodobým nehmotným majetkem nejsou znalecké posudky, průzkumy trhu, plány rozvoje, návrhy propagačních a reklamních akcí, certifikace systému jakosti a software pro řízení technologií nebo zařízení, která bez tohoto software nemohou fungovat.

Oceňování dlouhodobého nehmotného majetku

Dlouhodobý nehmotný majetek se oceňuje v souladu s ustanovením § 25 a § 27 zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Pořizovací cena je cena, za kterou byl majetek pořízen a náklady s jeho pořízením související. Reprodukční pořizovací cenou se rozumí cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje. Touto cenou oceňujeme majetek nabytý darováním, vlastní činností, pokud je reprodukční cena nižší než vlastní náklady. Pokud je při inventarizaci zjištěn nový majetek oceňujeme ho také reprodukční pořizovací cenou. Vlastními náklady oceňujeme majetek, který byl vytvořen vlastní činností. Patří zde veškeré náklady bezprostředně související s vytvořením dlouhodobého majetku.

2.2.2 Dlouhodobý hmotný majetek

Dlouhodobý hmotný majetek obsahuje pozemky bez ohledu na výši ocenění, pokud nejsou zbožím, kulturní předměty, bez ohledu na výši ocenění zejména kulturní památky, sbírky muzejní povahy, předměty kulturní hodnoty, umělecká díla a obdobné věci, a to včetně souborů tohoto majetku, stavby bez ohledu na výši ocenění a dobu použitelnosti. Samostatné movité věci a soubory movitých věcí jsou charakterizovány samostatným technicko-ekonomickým určením, doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění majetku převyšuje částku 40 000 Kč.

Za dlouhodobý hmotný majetek se považuje technické zhodnocení majetku, jehož ocenění jedné položky převyšuje částku 40 000 Kč v rámci jednoho účetního období.

Pozemky a jejich ocenění

Nemovitosti jsou pozemky. Pozemkem je část zemského povrchu oddělená od sousedních částí hranicí územní správní jednotky nebo hranicí katastrálního území, hranicí vlastnickou, hranicí držby, hranicí druhů pozemků. Skupinu toho majetku nelze odepisovat. Patří zde věci bez ohledu na výši ocenění, pokud nejsou zbožím.⁵

V minulosti nebyly pozemky samostatně oceněny a povinnost jejich ocenění a zavedení do účetnictví účetní jednotky vyplynula ze Sdělení Federálního ministerstva

⁵ Zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky.

financí, které bylo uveřejněné ve Finančním zpravodaji č. 9, ročník 1991. Účetním jednotkám vznikla povinnost zavést pozemky do účetnictví do tří měsíců od nabytí účinnosti vyhlášky č. 393/1991 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků. Podle této vyhlášky byla cena pozemku zastavěných ploch a nádvoří nebo zahrad za 1 m² stanovena podle tabulky č. 2.1, dále se pak z ceny stanovily procentní srážky, a to podle toho, kde se pozemek nacházel a podle možností napojení k sítím.

Tab. 2.1 – Ocenění pozemků

Město	Cena za 1 m ²
Praha	1 700 Kč za m ²
Statutární města, Františkovy Lázně, Mariánské Lázně	800 Kč za m ²
Český Krumlov, Jáchymov, Jeseník, Karviná, Luhačovice, Poděbrady, Teplice	500 Kč za m ²
Obce nad 15 000 obyvatel	150 Kč za m ²
Obce nad 5 000 obyvatel	100 Kč za m ²
Obce nad 2 000 obyvatel	70 Kč za m ²
Ostatní obce	20 Kč za metr ²

Zdroj: SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Majetek krajů, měst, obcí, DSO a příspěvkových organizací*. 1. vyd. Praha: Acha obec účtuje, 2010. ISBN 978-80-2545-609-5.

Další druhy pozemků jsou oceněny podle vyhlášky č. 393/1991 Sb. o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků viz tabulka č. 2.2.

Tab. 2.2 - Cena pozemku za m²

Druh pozemku	Cena pozemku za 1 m ²
Orná půda, ovocný sad, vinice, chmelnice	6,20 Kč za m ²
Louka, pastvina	3,20 Kč za m ²
Lesní pozemek	3,80 Kč za m ²
Ostatní pozemky	3,00 Kč za m ²

Zdroj: SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Majetek krajů, měst, obcí, DSO a příspěvkových organizací*. 1. vyd. Praha: Acha obec účtuje, 2010. ISBN 978-80-2545-609-5.

Stavby a jejich ocenění

Stavby včetně budov, důlní díla a důlní stavby pod povrchem, vodní díla a další stavební díla podle jiných právních předpisů, otvírky nových lomů, pískoven a hlinišť, technické rekultivace, domy, byty, nebytové prostory jsou vždy hmotným majetkem bez ohledu na cenu a dobu použitelnosti. Do této kategorie se zařazují i dočasné stavby a stavby, které mají charakter stavenišť.

Věci tohoto charakteru mohou být za určitých podmínek zásobou. Jedná se o tyto podmínky, kdy je nemovitost pořizována za účelem prodeje, účetní jednotka má v předmětu činnosti nákup a prodej nemovitostí a v poslední řadě není nemovitost v době mezi nákupem a prodejem používána, pronajímána a není na ni prováděno technické zhodnocení.

Stavby, které byly pořízeny dodavatelským způsobem, jsou oceňovány pořizovací cenou. Pořizovací cena zahrnuje cenu majetku a náklady související s pořízením majetku. Pokud určujeme, kdy se dané náklady zařadí do pořizovací ceny majetku, řídíme se vyhláškou č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky. Stavby, které jsou pořízeny vlastní stavební činností se oceňují vlastními náklady, tedy přímými náklady, mezi které patří náklady na přímý materiál a přímé mzdy. Stavby a nemovitosti pořízené bezúplatným převodem, darováním a zjištěným inventarizačním přebytkem jsou oceňovány reprodukční cenou. Máme na mysli cenu, za kterou by se pořídil majetek v tom stavu opotřebení, v jakém se nachází. Z dlouhodobého hmotného majetku můžeme ocenit 1,- Kč pouze církevní stavby. Jedná se o stavby, kde jsou vykonávány náboženské obřady a výkony duchovní správy nebo stavby, které měly tento účel např. kostely, kaple, kláštery atd. Majetek určený k prodeji je oceněn reálnou hodnotou. Reálnou hodnotou rozumíme tržní hodnotu, ocenění kvalifikovaným odhadem nebo posudkem znalce, ocenění stanovené podle zvláštních právních předpisů.

Kulturní předměty a jejich oceňování

Položka obsahuje, bez ohledu na výši ocenění, zejména kulturní památky, sbírky muzejní povahy, předměty kulturní hodnoty, umělecká díla a obdobné věci, a to včetně souborů tohoto majetku.⁶

⁶ SVOBODOVÁ, Jaroslava a kol. *Účtová osnova, České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky 2011 – 130 postupů účtování*. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 528 s. ISBN 978-80-7263-657-0.

Pořizovací cenou nebo reprodukční pořizovací cenou oceňujeme kulturní památky. Soubor majetku nebo předměty kulturní hodnoty oceňujeme ve výši 1 Kč, pokud není známa pořizovací cena ani jedné z věcí tohoto souboru majetku, nebo součtem pořizovacích cen nebo reprodukčních pořizovacích cen všech věcí tvořících soubor majetku.

Samostatné movité věci a soubory movitých věcí a jejich ocenění

Položka obsahuje samostatné movité věci a soubory majetku, které jsou charakterizovány samostatným technicko-ekonomickým určením, u kterých doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění samostatné movité věci nebo souboru majetku převyšuje částku 40 000,- Kč, a předměty z drahých kovů, pokud se nejedná o předměty kulturní hodnoty nebo kulturní památky.⁷

Samostatné movité věci a soubory movitých věcí oceňujeme pořizovací cenou a náklady s jeho pořízením související, vlastními náklady, reprodukční pořizovací cenou. Mezi náklady související s pořízením řadíme dopravné, přepravní výdaje, montáž, poradenské služby, licence, patenty, revize. Mezi náklady, které nezahrnujeme do vstupní ceny majetku, i když souvisí s jeho pořízením, patří smluvní pokuty a úroky z prodlení, výdaje na přípravu pracovníků, výdaje na vybavení pořizovaného dlouhodobého majetku zásobami, opravy a údržba, kurzové rozdíly. [8]

Pěstitelské celky trvalých porostů

Další kategorií hmotného majetku bez ohledu na výši vstupní ceny jsou pěstitelské celky trvalých porostů s dobou plodnosti delší než tři roky. Porosty se stávají hmotným majetkem, pokud jsou splněny tyto náležitosti, ovocné stromy vysázené na souvislém pozemku o výměře nad 0,25 ha v hustotě nejméně 90 stromů na 1 ha, ovocné keře vysázené na souvislém pozemku o výměře nad 0,25 ha v hustotě nejméně 1 000 keřů na 1 ha, chmelnice a vinice (bez dalších podmínek).⁸ Tento majetek lze zahájit odepisovat až v okamžiku, kdy z porostů začne plynout užitek, který se projeví v příjmech účetní jednotky.

⁷ SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Majetek krajů, měst, obcí, DSO a příspěvkových organizací*. 1. vyd. Praha: Acha obec účtuje, 2010. ISBN 978-80-2545-609-5.

⁸ PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi*. 13. Vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 303 s. ISBN 978-80-7263-660-0.

Dospělá zvířata a jejich skupiny

Do této skupiny patří od 1. 1. 2008 dospělá zvířata a jejich skupiny (stáda, hejna) s dobou použitelnosti delší než jeden rok a od výše ocenění určené účetní jednotkou, a to při splnění povinností stanovených zákonem o účetnictví, zejména respektováním principu významnosti a věrného a poctivého zobrazení majetku. Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů od 1. 1. 2009 reaguje na změny účetních předpisů a stanoví u kategorie hmotného majetku dospělá zvířata a jejich skupiny vstupní cenu vyšší než 40 000,- Kč. Tímto krokem dochází ke sjednocení účetního a daňového pohledu spolu se stanovením hodnotové hranice, jako je tomu i u jiného hmotného majetku. Zvířata nemůžeme technicky zhodnotit, za technické zhodnocení se nepovažuje výcvik zvířat. [8]

Drobný dlouhodobý hmotný majetek

Drobný dlouhodobý hmotný majetek obsahuje movité věci, popřípadě soubory majetku, které jsou charakterizovány samostatným technicko-ekonomickým určením, u kterých doba použitelnosti je delší než jeden rok a ocenění jedné položky je v částce 3 000,- Kč a vyšší a nepřevyšuje částku 40 000,- Kč. Účetní jednotka může rozhodnout vnitřním předpisem o snížení stanovené dolní hranice.⁹

Technické zhodnocení

Technickým zhodnocením se rozumí vždy výdaje na dokončené nástavby, přístavby a stavební úpravy, rekonstrukce a modernizace majetku pokud překročí částku 40 000,- Kč za jedno účetní období. Rekonstrukcí jsou chápány zásahy do majetku, které mají za následek změnu jeho účelu nebo technických parametrů. Modernizací se rozumí rozšíření vybavenosti nebo použitelnosti daného majetku.

Technické zhodnocení není oprava ani údržba, opravou se odstraňují účinky částečného fyzického opotřebení nebo poškození za účelem uvedení do provozuschopného stavu. Údržbou je rozuměna soustavná činnost vedoucí ke zpomalování fyzického opotřebení a předcházení poruchám a odstraňování drobnějších závad.

⁹ SVOBODOVÁ, Jaroslava a kol. *Účtová osnova, České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky 2011 – 130 postupů účtování*. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 528 s. ISBN 978-80-7263-657-0.

2.2.3 Dlouhodobý finanční majetek [10]

Dlouhodobým finančním majetkem jsou majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem pořízené za účelem držení a výkonu majetkových práv po dobu delší než jeden rok, majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem v držení po dobu delší než jeden rok, dluhové cenné papíry držené do splatnosti, půjčky osobám ve skupině, jiné dlouhodobé půjčky, termínované vklady dlouhodobé, ostatní dlouhodobý finanční majetek.

Součástí pořizovací ceny cenného papíru jsou také náklady s pořízením související, například poplatky a provize obchodníkům s cennými papíry, náhrady za právní pomoc při pořízení cenných papírů, poplatky burzám. Součástí pořizovací ceny majetkových cenných papírů může být i emisní ážio. Úroky z úvěrů na pořízení cenných papírů nejsou součástí pořizovací ceny.

2.3 Oběžný majetek

Oběžný majetek je označován jako majetek krátkodobý. V účetní jednotce je oběžný majetek přítomen v různých formách. Ve věcné formě, zde patří zásoby materiálu, nedokončené výroby a polotovary, výrobky, zvířata a zboží. Do peněžní formy patří pohledávky dlouhodobé i krátkodobé, finanční majetek krátkodobý – peníze, účty v bankách. Zásoby představují oběžný majetek příspěvkové organizace, který je určen ke spotřebě či k prodeji. Tento majetek může být ihned po nákupu vydán do spotřeby nebo kratší dobu skladován.¹⁰

2.3.1 Zásoby

Materiál

Položka obsahuje suroviny, které při výrobním procesu přecházejí zcela nebo z části do výrobku a tvoří jeho podstatu. Pomocné látky jsou hmoty, které přecházejí přímo do výrobku, netvoří však jeho podstatu. Provozovacími látkami jsou hmoty, jichž je zapotřebí pro provoz organizace jako celku. Náhradní díly jsou předměty určené k uvedení hmotného majetku do původního stavu. Obaly slouží k ochraně a dopravě nakoupeného materiálu, zboží a vlastních výrobků. Nevratné obaly jsou dodávány zákazníkovi nebo předávány uvnitř účetní jednotky spolu s daným obsahem. Movité věci s dobou použitelnosti jeden rok a kratší bez ohledu na pořizovací cenu a další movité věci nesplňující podmínky podle § 14 odst. 6

¹⁰ MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 640 s. ISBN 978-80-247-3637-2.

vyhlášky č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů s dobou použitelnosti delší než jeden rok. [6]

Nedokončená výroba

Tyto produkty již prošly jedním nebo několika výrobními stupni a nejsou již materiálem, ale také nejsou ještě hotovým výrobkem. Pod pojmem nedokončená výroba se zahrnuje rovněž nedokončený výkon jiných činností, kde nevznikají hmotné produkty. [6]

Polotovary

Vlastní výrobky, které jsou odděleně evidovány a ještě neprošly všechny výrobní stupně a musí být proto dokončeny nebo zkompletovány do finálních výrobků v dalším výrobním procesu.¹¹

Výrobky

Předměty vlastní výroby určené k realizaci mimo účetní jednotku.

Zboží

Movité věci nabyté za účelem prodeje. Zbožím jsou i výrobky vlastní výroby, které byly aktivovány a předány do vlastních prodejen.

Oceňování oběžného majetku

Zásoby se oceňují v souladu s § 25 zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a to nakoupené zásoby pořizovacími cenami, včetně výdajů, zásoby vytvořené vlastní činností včetně přírůstků zvírat vlastními náklady a příchovky zvírat reprodukčními pořizovacími cenami, které si účetní jednotka stanoví sama. Pořizovací cenou se rozumí cena, za kterou byly zásoby pořízeny včetně nákladů s jejich pořízením souvisejících, např. přeprava, provize, clo a pojistné. Z vnitroorganizačních služeb souvisejících s pořizováním zásob nákupem a se zpracováním zásob se do pořizovací ceny aktivuje pouze přepravné a vlastní náklady na zpracování materiálu. Vlastními náklady u zásob vytvořených vlastní činností se rozumějí přímé náklady na ně vynaložené, popřípadě i část nepřímých nákladů, které se k této činnosti vztahují.¹²

¹¹ MOCKOVČIAKOVÁ, Alena.; PROKŮPKOVÁ, Danuše a Zdeněk MORÁVEK. *Příspěvkové organizace 2011*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 344 s. ISBN 978-80-7357-626-4.

¹² NOVÁKOVÁ, Štěpánka. *Účetnictví příspěvkových organizací od 1. 1. 2010*. 1. vyd. Praha: INTES, 2010. 186 s. ISBN 978-80-904560-0-6.

V praxi je používáno několik způsobů ocenění zásob:

- podle průměrných cen – cena je zjištěna aritmetickým průměrem z pořizovacích cen všech dodávek,
- podle metody FIFO (First in – First Out) je vycházeno z předpokladu, že dodávka, která do skladu první přišla, první ze skladu odchází,
- podle metody LIFO (Last In – First Out) je vycházeno z předpokladu, že nejdříve je spotřebována poslední dodávka. Tato metoda je dle českých daňových a účetních předpisů zakázána.

2.3.2 Krátkodobý finanční majetek¹³

Finanční majetek v příspěvkové organizace je představován formou bankovních účtů, peněz v hotovosti, cenin, peněz na cestě a úvěrů. Pokud účetní jednotka vlastní i účty v cizích měnách, musí se zabývat kurzovými rozdíly.

Peníze

Základní komoditou sloužící jako peníze jsou papírové bankovky a mince bankovky. Šeky a poukázky k zúčtování mohou být evidovány také jako hotové peníze (např. poukázky na odběr zboží a služeb). O pohybu hotovosti se účtuje na základě řádných pokladních dokladů, kterými jsou příjmový pokladní doklad a výdajový pokladní doklad.

Ceniny

Ceniny jsou platební prostředky, které při platebním styku nahrazují hotové peníze. Patří k nim např. poštovní známky, kolky, stravenky, telefonní karty. Pokud je cenina jednorázově spotřebována, účtuje se její spotřeba rovnou do nákladů účetní jednotky.

Peníze na cestě

V případě, že vznikne časový nesoulad mezi okamžikem uskutečnění operace týkající se vztahu mezi pokladnou a bankou nebo vztahu mezi jednotlivými bankovními účty a okamžikem, kdy účetní jednotka obdrží od banky řádný účetní doklad o uskutečnění této operace (tj. výpis z bankovního účtu) účtuje účetní jednotka pomocí účtu „ Peníze na cestě“. Nutnost použít tento účet vyplývá ze skutečnosti, že v okamžiku, kdy dochází ke skutečnému toku peněz, účetní jednotka zpravidla nemá k dispozici výpis z bankovního účtu, kterého

¹³ MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 640 s. ISBN 978-80-247-3637-2.

se tento tok peněz týká. O pohybu peněz na bankovním účtu lze účtovat pouze na základě výpisu z tohoto účtu.

Bankovní účty

Příspěvková organizace má zpravidla otevřen běžný účet u finančního ústavu pro evidenci o pohybu veškerých peněžních prostředků tzn. i prostředků finančních fondů jako jsou fond odměn, rezervní fond, investiční fond.¹⁴

2.4. Charakteristika nemocnice a struktura majetku

Jelikož je tato bakalářská práce věnována charakteristice majetku, evidenci a účtování majetku v příspěvkové organizaci a to Nemocnice s poliklinikou Karviná – Ráj, je vhodné říci něco málo o její historii a představit ji.

Nemocnice byla zřízena rozhodnutím přednosta okresního úřadu Karviná č. 36/91 ze dne 25. 3. 1991 s účinností od 1. 7. 1991. Od 1. ledna 2003 se na základě ustanovení § 2 zákona č. 290/2002 Sb., o přechodu některých dalších věcí, práv a závazků České republiky na kraje a obce, občanská sdružení působící v oblasti tělovýchovy a sportu a o souvisejících změnách a o změně zákona č. 157/2000 Sb., o přechodu některých věcí, práv a závazků z majetku České republiky, ve znění zákona č. 10/2001 Sb., a zákona č. 20/1966 Sb., o péči a zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů se příspěvková organizace Nemocnice s poliklinikou Karviná - Ráj stala příspěvkovou organizací Moravskoslezského kraje.¹⁵

Statutárním orgánem je ředitel Ing. Petr Kovařík, kterého jmenuje a odvolává Rada Moravskoslezského kraje. Ředitel jedná jménem organizace samostatně, je odpovědný radě kraje za činnosti organizace a při své činnosti je povinen postupovat v souladu s platnými právními předpisy.

Nemocnice je zdravotnické zařízení, které poskytuje především péči zdravotní, ambulantní, hospitalizační a péči komplementu. Jejím posláním je prevence a léčba nemocí a výchova ke zdravému způsobu života. Hlavním cílem celého systému zdravotnictví je úsilí o růst kvality poskytované zdravotní péče.

Zdravotní péče je zajišťována v nemocničních zařízeních v Karviné - Ráji a Orlové - Lutyni. Nemocnice v Karviné zabezpečuje zdravotní péči na lůžkových odděleních oborů

¹⁴ NOVÁKOVÁ, Štěpánka. *Účetnictví příspěvkových organizací od 1. 1. 2010*. 1. vyd. Praha: INTES, 2010. 186 s. ISBN 978-80-904560-0-6.

¹⁵ Zřizovací listina Nemocnice s poliklinikou Karviná - Ráj, příspěvkové organizace.

interního, TRN, dětského, očního, gynekologie a porodnictví, chirurgie, ORL a ARO, dále zajišťuje provoz odborných ambulancí, komplementů, transfúzní stanice a dvou lékáren. V nemocnici Orlová je péče zabezpečována odděleními ortopedie, chirurgie, interny, neurologie, rehabilitace, ARO, DIP a DIOP, LDN, je zde provozována vlastní ústavní lékárna, odborné ambulance a komplementy. Součástí obou nemocnic je také lékárna, která se nachází ve Stonavě. Nemocnice provozuje sociální lůžka na pracovištích v Orlové a Karviné, zajišťuje lékařskou službu první pomoci (LSPP) jak v Orlové, tak v Karviné.

Hlavním účelem zřízení této nemocnice je účelové poslání spočívající v zabezpečení předmětu činnosti organizace, jímž je poskytování a organizace ústavní i ambulantní základní a specializované diagnostické a léčebné péče, včetně preventivních opatření ve stanoveném spádovém území ve smyslu platných právních předpisů, jakož i zajišťování ostatních služeb s poskytováním zdravotní péče souvisejících.¹⁶

Aby mohla nemocnice plnit své poslání, musí mít ke splnění tohoto účelu zajištěn potřebný majetek. Majetek je nemocnici svěřen k hospodaření od zřizovatele. Dlouhodobý majetek je pořízován z investičních zdrojů nemocnice a transferů od zřizovatele, popř. ostatních zdrojů. Oběžný majetek je financován z peněžních prostředků z hlavní činnosti a rozpočtu zřizovatele, formou příspěvku na provoz nemocnice. Konkrétní vymezení dlouhodobého majetku a zásob je obsahem přílohy č. 4.

Nemocnice vede účetnictví ve zjednodušeném rozsahu. Dle novely technické vyhlášky č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu a o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů (technická vyhláška o účetních záznamech), ve znění pozdějších předpisů, má nemocnice povinnost předkládat elektronicky ve formalizované dávce **Pomocný analytický přehled** (dále PAP). PAP musí předkládat příspěvkové organizace, jejichž zřizovatelem je obec, kraj nebo dobrovolný svazek obcí, a jejichž aktiva celkem (netto) přesahují alespoň v jednom ze dvou bezprostředně předcházejících účetních období výši 10 000 000,- Kč. Z tabulky č. 2. 3. je zřejmé, že nemocnice hodnotou dlouhodobého majetku již převyšuje tuto hranici.

¹⁶ Zřizovací listina Nemocnice s poliklinikou Karviná – Ráj, příspěvková organizace.

Tab. 2.3 - Struktura dlouhodobého majetku nemocnice v letech 2006 – 2011 v tisících Kč (netto hodnota)

Druh majetku	2006		2007		2008		2009		2010		2011	
	Kč	%	Kč	%	Kč	%	Kč	%	Kč	%	Kč	%
Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	380	0,03	380	0,03	380	0,03	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Software	2 545	0,19	2 616	0,19	2 784	0,20	16 572	1,16	17 685	1,17	17 950	1,19
DDNM	3 925	0,30	4 360	0,32	4 901	0,35	5 085	0,36	5 357	0,35	5 414	0,36
Stavby	786 746	59,26	785 427	58,17	803 845	57,91	821 320	57,67	871 452	57,57	871 904	57,63
Samostatné movité věci	430 735	32,45	453 333	33,57	458 939	33,06	453 967	31,88	493 708	32,62	491 756	32,50
DDHM	90 201	6,79	91 798	6,80	96 695	6,97	101 004	7,09	110 451	7,30	110 292	7,29
Pozemky	12 686	0,96	12 037	0,89	13 253	0,95	13 207	0,93	13 207	0,87	13 207	0,87
Umělecká díla a předměty	237	0,02	237	0,02	237	0,02	237	0,02	237	0,02	237	0,02
Nedokončený DNM	0	0,00	0	0,00	3 568	0,26	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Nedokončený DHM	101	0,01	101	0,01	3 418	0,25	12 692	0,89	1 531	0,10	2 119	0,14
Celkem dlouhodobý majetek	1 327 556	100	1 350 289	100	1 388 020	100	1 424 084	100	1 513 628	100	1 512 879	100

Zdroj: Účetní závěrky nemocnice.

Stavby představují ve struktuře dlouhodobé majetku nemocnice největší podíl tj. 57 %. Tato hodnota neklesá, i když jsou stavby odepisovány, neboť dochází k technickému zhodnocení budov a staveb. Nemocnice musí stále pořizovat nové modernější přístroje, a proto druhou největší položkou dlouhodobého majetku jsou samostatné movité věci. Tyto položky představují 33 % z celkové hodnoty dlouhodobého majetku. Zanedbatelnou část dlouhodobého majetku tvoří umělecká díla a předměty, pouze 0,02 % z dlouhodobého majetku celkem.

Nemocnice musí zabezpečit při pořizování zásob, aby nedošlo k překročení měsíční normy zásob. Měsíční norma zásob je stanovena pevnou hodnotou, ta představuje částku 30 000 tisíc. Kč, která je vypočtena jako průměrná zásoba za období leden až říjen 2010 a je povoleno maximální překročení měsíční normy zásob o 2 %. Jak je patrné z tabulky č. 2. 4 norma zásob za období 2010 až 2011 nebyla překročena.

Tab. 2.4 – Přehled zásob v letech 2010 až 2011

Účet	Druh zásoby	2010	2011
112	Materiál na skladě	23 829 084,00 Kč	22 704 991,00 Kč
119	Materiál na cestě	427 512,00 Kč	87 419,00 Kč
132	Zboží	5 532 703,00 Kč	5 675 840,00 Kč
138	Zboží na cestě	12 885,00 Kč	4 694,00 Kč
1..	Zásoby celkem	29 802 184,00 Kč	28 472 944,00 Kč

Zdroj: Účetní závěrky nemocnice.

Nemocnice hospodaří s peněžními prostředky, které získává ze své činnosti. Jak je vidět v tabulce č. 2.5 jsou tyto peněžní prostředky za rok 2010 o 26 012 tis. Kč nižší než v roce 2011. Nemocnice má finanční problémy s placením svých závazků, a proto žádala v roce 2010 a 2011 svého zřizovatele o povolení čerpání úvěru. Zřizovatel schválil nemocnici tyto žádosti a nemocnice čerpala za rok 2010 krátkodobý úvěr v částce 40 000 tis. Kč a v roce 2011 částku 30 000 tis. Kč. V roce 2011 je sice zůstatek na běžném účtu 27 407 tis. Kč, ale tento stav byl zapříčiněn tím, že nemocnice neplatila své závazky a k poslednímu dni v měsíci byla připsána platba od VZP.

Tab. 2.5 – Přehled peněžních prostředků za období 2010 a 2011

Účet	Druh	2010	2011
241	Běžný účet	337 347,00 Kč	27 407 341,00 Kč
243	Běžný účet - FKSP	1 869 656,00 Kč	1 802 608,00 Kč
245	Jiné běžné účty	1 929 792,00 Kč	902 568,00 Kč
261	Pokladna	220 653,00 Kč	256 629,00 Kč
262	Peníze na cestě	1 289,00 Kč	1 302,00 Kč
263	Ceniny	60 760,00 Kč	495 570,00 Kč
2..	Finanční účty	4 357 448,00 Kč	30 369 146,00 Kč

Zdroj: Účetní závěrky nemocnice.

3. Zdroje financování majetku

3.1 Zdroje financování majetku v příspěvkové organizaci

Příspěvková organizace hospodář samostatně s peněžními prostředky získanými vlastní činností a s peněžními prostředky a s majetkem přijatým od zřizovatele v souladu s ustanovením zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů a v souladu se zřizovací listinou.

Příspěvková organizace hospodář s prostředky získanými:

- z vlastní činnosti,
- z rozpočtu zřizovatele,
- z dotace od obcí,
- od státních fondů,
- ze státního rozpočtu prostřednictvím rozpočtu kraje,
- ze svých peněžních fondů,
- z peněžních prostředků poskytnutých z Národních fondů a ze zahraničí,
- z darů fyzických nebo právnických osob,
- z peněžních darů od fyzických a právnických osob,
- zapojením peněžních fondů, zásob, finančních prostředků na účtech získanými splacením pohledávek,
- z prostředků získaných doplňkovou činností.

Pokud příspěvková organizace produkuje zisk ze své doplňkové činnosti, může zisk použít pouze ve prospěch své hlavní činnosti, pokud rada kraje nerozhodne jinak.

3.1.1 Transfery

Transferem se rozumí poskytnutí peněžních prostředků z veřejných rozpočtů i přijetí peněžních prostředků veřejnými rozpočty, včetně prostředků ze zahraničí, zejména v případě státního rozpočtu, rozpočtů územních samospráv či státních fondů, tedy zejména dotace, granty, příspěvky, subvence, dávky, nenávratné finanční výpomoci, podpory či peněžní dary.¹⁷

Transfery je v účetnictví nutno rozlišovat dle účelu, na jaký byl poskytnut. Rozlišujeme transfer na krytí provozních nákladů, tzv. provozní dotace, které se účtují

¹⁷ MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 640 s. ISBN 978-80-247-3637-2.

souvztažně ve prospěch výnosů a transfer na pořízení dlouhodobého majetku, který zvyšuje jmění účetní jednotky, a proto je účtování souvztažně ve prospěch účtové skupiny 403 – Transfery na pořízení dlouhodobého majetku. S vykazováním transferu je nutno rozlišovat charakter zúčtovacího vztahu, a to buď pohledávka, která vyjadřuje zaúčtovaný nárok na transfer, anebo závazek v případě, že poskytnutý transfer nebyl zcela vyčerpán nebo byl přijat neoprávněně.¹⁸

Příspěvková organizace může požádat svého zřizovatele o poskytnutí investiční dotace na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku nebo technického zhodnocení majetku, který jí byl předán k hospodaření. Toto opatření se uskutečňuje tehdy, pokud peněžní prostředky na investičním fondu příspěvkové organizace nestačí na krytí těchto potřeb. [14]

Peněžní prostředky, které jsou poskytnuty příspěvkové organizaci z rozpočtu kraje, státního rozpočtu a státní fondů s předem stanoveným účelem jejich použití, podléhají ročnímu vyúčtování. Toto vyúčtování předkládá ředitel příspěvkové organizace krajskému úřadu.

Transferem není poskytnutí či přijetí peněžních prostředků v rámci dodavatelsko-odběratelských vztahů, daně, poplatky, pokuty, penále, odvody a také dotace zřizovatele na pořízení dlouhodobého majetku jím zřizované příspěvkové organizaci.

3.1.2 Transfery ze státního rozpočtu.

Informační Systém PROgramového FINancování (ISPROFIN) je manažerský systém pro řízení a kontrolu čerpání položek státního rozpočtu. Podporuje a realizuje podmínky vyhlášky č. 560/2006 Sb. ze dne 11. prosince 2006 ve znění vyhlášky č. 11/2010 ze dne 7. ledna 2010 s účinností od 19. ledna 2010.

Informační systém programového financování se člení:

- evidenční dotační systém (EDS),
- správu majetku ve vlastnictví státu (SMVS).

¹⁸ MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 640 s. ISBN 978-80-247-3637-2.

Funkce systému:

- pro každou akci, investiční nebo neinvestiční, plánovat finanční potřeby a zdroje podle podmínek stanovených vyhláškou MF,
- akce je evidována, a v průběhu realizace sledována, podle hodnotových, termínových a technologických kritérií stanovených vyhláškou,
- systém umožňuje průběžné operativní sledování průběhu realizace akce a zpracování požadované dokladové dokumentace,
- zpracovává dokumentaci nutnou k uvolňování finančních prostředků v souladu se stanovenými postupy,
- umožňuje export a import dat, jak v samotném systému, tak i mezi cizími vnějšími informačními systémy,
- základní údaje o jednotlivých akcích zpřístupňuje na Internetu.

3.1.3 Fondy Evropské unie¹⁹

Evropská unie prostřednictvím politiky soudržnosti usiluje o rovnoměrný hospodářský a společenský rozvoj všech svých členských států a jejich regionů. Cílem je, aby se zmírnily rozdíly v životní a ekonomické úrovni mezi chudšími a bohatšími zeměmi EU.

Prostřednictvím fondů EU se rozdělují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony.

Evropská unie disponuje třemi hlavními fondy:

- Strukturální fondy:
 - Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF),
 - Evropský sociální fond (ESF),
- Fond soudržnosti (FS).

Každý subjekt, jenž chce požádat o finanční podporu z fondů EU, musí předložit projekt řídicímu orgánu operačního programu. Řídicími orgány operačních programů jsou u tématicky zaměřených OP resortní ministerstva; u územně vymezených OP regionální rady regionů soudržnosti, což jsou územní celky odpovídající jednomu nebo více českým krajům zřízené za účelem administrace projektů v rámci Regionálního operačního programu. Projekty

¹⁹ <http://www.strukturalni-fondy.cz>.

mohou předkládat obce, kraje, ministerstva, podnikatelé, vlastníci dopravní infrastruktury, neziskové organizace, školy, výzkumná centra a další.

Projekty jsou financovány z fondů EU např. úpravy veřejných prostranství, včetně výsadby okrasné zeleně, infrastruktura pro poskytování sociálních, vzdělávacích a zdravotnických služeb, infrastruktura pro poskytování zájmových a volnočasových aktivit, přeshraniční spolupráce v oblasti rozvoje mezilidských vztahů, společenských a kulturních aktivit, regenerace bytových domů apod.

Podmínky čerpání peněžních prostředků ze státních a evropských fondů

Jestliže, příspěvková organizace získá finanční prostředky ze státního rozpočtu, státních fondů, evropských finančních zdrojů jiným způsobem než přes rozpočet jejího zřizovatele, je povinna o tom informovat krajský úřad nejpozději do 5 pracovních dnů od jejich obdržení. Jakmile příspěvková organizace obdrží finanční prostředky z těchto zdrojů je povinna zaslat fotokopie dokladů:

- rozhodnutí o poskytnutí prostředků ze státního rozpočtu, fondů nebo evropských finančních zdrojů,
- podmínky přidělení (čerpání) prostředků,
- pokyn k nastavení rozpočtového limitu,
- kopie všech výnosů z předmětného bankovního účtu dokladující čerpání finančních prostředků.

Pokud je z účelové investiční dotace ze státního rozpočtu pořízen dlouhodobý hmotný nebo nehmotný majetek či jeho technické zhodnocení je příspěvková organizace povinna oznámit krajskému úřadu výši ročního odpisu v souladu se schváleným individuální odpisovým plánem.

3.1.4 Fondy příspěvkových organizací

Zvláštním druhem financování majetku jsou v příspěvkových organizacích jejich fondy. Příspěvkové organizace jsou povinny na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů tvořit peněžní fondy. Fondy jsou vlastním zdrojem krytí majetku účetní jednotky. Zahrnují účelové zdroje, které se tvoří ze zisku po zdanění, vytvořeného v předcházejících účetních obdobích, bezúplatně přijaté zdroje od právnických a fyzických osob, hodnotu bezúplatně nabytých zásob, zdroje vytvářené podle zvláštních předpisů, stanov a listin. Finanční prostředky všech fondů jsou vedeny na odpovídajících bankovních účtech.

Mezi fondy příspěvkových organizací patří:

- investiční fond,
- rezervní fond,
- fond odměn,
- fond kulturních a sociálních potřeb.

Investiční fond

Investiční fond vytváří příspěvková organizace k financování svých investičních potřeb. Použití investičního fondu příspěvkové organizace:

- k financování investičních výdajů,
- k úhradě investičních úvěrů nebo půjček,
- k odvodu do rozpočtu zřizovatele, pokud takový odvod uložil,
- k posílení zdrojů určených na financování údržby a oprav majetku, který příspěvková organizace požívá pro svou činnost; takto použité prostředky se z investičního fondu převádějí do výnosů příspěvkové organizace.

Příspěvková organizace majetek odepisuje a odpisy jsou zahrnovány do nákladů příspěvkové organizace. Odpisy hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku prováděné podle schváleného odpisového plánu, investiční dotace z rozpočtu zřizovatele, investiční příspěvky ze státních fondů, výnosy z prodeje svěřeného dlouhodobého hmotného majetku, pokud k tomu zřizovatel připustí, dary a příspěvky od jiných subjektů, které jsou určeny k investičnímu účelu, výnosy z prodeje vlastního majetku a převod z rezervního fondu ve výši povolené zřizovatelem jsou zdrojem investičního fondu. [6]

Pokud vydá zřizovatel souhlas, lze použít investičních úvěrů nebo půjček, ke krytí investičních potřeb příspěvkové organizace.

Rezervní fond

Tvoří se ze zlepšeného výsledku hospodaření příspěvkové organizace na základě schválení jeho výše zřizovatelem po skončení roku, sníženého o případné převody do fondu odměn. Jestliže je rozdělován zlepšený výsledek hospodaření příspěvkové organizace do rezervního fondu a do fondu odměn, děje se tak pouze se souhlasem zřizovatele.

Zdrojem rezervního fondu mohou být též peněžní dary. Rezervní fond je využívání příspěvkovou organizací k dalšímu rozvoji její činnosti, k časovému překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady, případně k úhradě ztráty za předchozí léta. V případě,

že příspěvková organizace poruší rozpočtovou kázeň, lze použít rezervní fond k úhradě případných sankcí. Se souhlasem zřizovatele může příspěvková organizace použít část svého rezervního fondu k posílení investičního fondu.

Fond odměn

Tvorba fondu odměn je založena na zlepšeném výsledku hospodaření příspěvkové organizace, a to do výše jeho 80%, nejvýše však do 80% stanoveného nebo přípustného objemu prostředků na platy. Tvorbu fondu provede příspěvková organizace na základě schválení výše zlepšeného výsledku hospodaření a jeho rozdělení zřizovatelem. Z fondu odměn jsou hrazeny odměny zaměstnancům a případné překročení prostředků na platy.

Fond kulturních a sociálních potřeb

„Fond kulturních a sociálních potřeb je tvořen základním přidělem na vrub nákladů příspěvkové organizace z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platů, případně na mzdy a náhrady mzdy a odměny za pracovní pohotovost, na odměny ostatní plnění za vykonávanou práci. Fond je v souladu s jeho schváleným rozpočtem zálohově naplňování z roční plánované výše. V rámci účetní závěrky se provádí vyúčtování skutečného základního přidělu.

Fond kulturních a sociálních potřeb je rovněž tvořen k zabezpečování kulturních, sociálních a dalších potřeb a je určen zaměstnancům v pracovním poměru k příspěvkové organizaci, žákům středních odborných učilišť a učilišť interním vědeckým aspirantům důchodcům, kteří při prvním odchodu do starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně pracovali u příspěvkové organizace, popřípadě rodinným příslušníkům zaměstnanců a jiným fyzickým, ale i právnickým osobám.“²⁰

Z fondu lze přispívat na pořízení hmotného majetku, stravování, rekreaci, kulturu, tělovýchovu a sport, sociální výpomoci, penzijní připojištění, pojistné na soukromé životní pojištění apod. Příjem, výše tvorby a hospodaření s fondem kulturních a sociálních potřeb je stanoveno Vyhláškou Ministerstva financí ČR č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb.

Tento fond příspěvkové organizace by měl být v budoucnu zcela zrušen. Důvodem, pro tohoto rozhodnutí jsou příspěvkové organizace, které zaměstnávají malý počet

²⁰ MOCKOVČIAKOVÁ, Alena.; PROKŮPKOVÁ, Danuše a Zdeněk MORÁVEK. *Příspěvkové organizace 2011*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 344 s. ISBN 978-80-7357-626-4. str.9.

zaměstnanců a tvorba tohoto fondu, která je 1% ze mzdových nákladů, je v malé výši, a tudíž použití fondu je špatně realizovatelné.

3.1.5 Dary

V § 27 odst. 5 písm. b) zákona č. 250 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů je řešeno darování majetku do vlastnictví příspěvkové organizace. Darování může probíhat pouze na základě darovací smlouvy s předchozím písemným souhlasem zřizovatele. Předchozí souhlas zřizovatele podle § 27 odst. 4 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů se nepožaduje, pokud se poskytuje vždy pro jeden právní úkon a je jeho součástí. Výjimku tvoří pouze poskytnutí peněžitého daru účelově určeného. Příspěvková organizace přijímá dary od fyzických a právnických osob.

3.2 Zdroje financování dlouhodobého majetku nemocnice

3.2.1 Transfery na pořízení dlouhodobého majetku od zřizovatele

Nejdůležitějším zdrojem financování dlouhodobého majetku v nemocnici jsou transfery (původně dotace). Nemocnice Karviná – Ráj je závislá na způsobech financování dlouhodobého majetku prostřednictvím svého zřizovatele tj. Moravskoslezského kraje. Reprodukci majetku kraje, se kterým nemocnice hospodaří, zajišťuje nemocnice svými peněžními prostředky získanými v hlavní a vedlejší činnosti a pomocí svého investičního fondu. Pokud tyto prostředky nepostačují k řádné péči o majetek, anebo je třeba pořídit nový zdravotnický přístroj, žádá nemocnice svého zřizovatele o transfer. V nemocnici je předem projednán „Plán pořízení a financování pořízení dlouhodobého majetku a investičních akcí“, dle kterého je následně žádáno o peněžní prostředky na pořízení dlouhodobého majetku.

Nemocnice je povinna svému zřizovateli předložit před prvním uvolněním finančních prostředků dokumentaci týkající se investičního záměru, např. dokumentaci o zadání zakázky, pravomocné stavební povolení, kopii smlouvy o dílo. Po skončení akce je nemocnice povinna provést vyúčtování podle podmínek, které ji zadal Moravskoslezský kraj, zaslat „ Zprávu o závěrečném hodnocení akce“ a přílohu „Přehled vystavených faktur hrazených z investičních prostředků“.

Nemocnici byla během roku 2011 poskytnuta investiční dotace od Moravskoslezského kraje v hodnotě 17 720 281,- Kč. Z této částky byly pořízeny zdravotnické přístroje na nově vzniklé oddělení DIP a DIOP. Nemocnice provedla ve stejné době technické zhodnocení budovy orlovské části v celkové částce 42 522 868,- Kč.

3.2.2 Transfery na pořízení dlouhodobého majetku od obcí

Dalším zdrojem financování dlouhodobého majetku jsou účelové příspěvky, které dostává nemocnice od obcí, ve kterých se nacházejí její části. Na účelové příspěvky statutárního města Karviná a města Orlová jsou uzavírány s nemocnicí „Smlouvy o poskytnutí dotace“, ve kterých je přesně vymezen účel a podmínky použití peněžních prostředků. Dle smluvních podmínek je nemocnice povinna zaslat městům vyúčtování účelových peněžních prostředků. Úředníci příslušných odborů přichází následně na kontrolu do nemocnice, kde zjišťují, zda jsou jejich poskytnuté peněžní prostředky správně administrativně zpracované a zda nakoupené přístroje z jejich peněžních prostředků se nacházejí na daném oddělení v nemocnici, a zda nedošlo k jejich přemístění na jiná místa, než byla dána ve smlouvě.

Tab. 3.1 – Čerpání dotací

Investiční dotace od zřizovatele	Částka
rekonstrukce vnitřních prostor DIP, DIOP	60 243 149,00 Kč
rekonstrukce gyn. - por. odd. - projektová dokumentace	49 000,00 Kč
rekonstrukce a opravy střech v areálu Karviná	24 000,00 Kč
Investiční dotace do investičního fondu celkem	60 316 149,00 Kč

Dotace Statutární město Karviná	Částka
pořízení zdravotnické techniky	178 710,00 Kč

Nadační příspěvek Nadace ČEZ	Částka
příspěvek na pořízení zdravotnické techniky	264 770,00 Kč

Zdroj: Zpráva o činnosti příspěvkové organizace za rok 2011.

3.2.3 Transfery ze státního rozpočtu

Nemocnice v roce 2011 nečerpala ze státního rozpočtu finanční prostředky na pořízení dlouhodobého majetku.

3.2.4 Fondy Evropské unie

V roce 2011 bylo požádáno nemocnicí o uvolnění peněžních prostředků z Fondů Evropské unie prostřednictvím zřizovatele na zateplení karvinské části budovy nemocnice v hodnotě 65 000 tisíc Kč. Nemocnice stále nemá k této žádosti vyjádření, zda obdrží požadované peněžní prostředky.

V roce 2012 by měla následovat žádost o peněžní prostředky pro budovu orlovské části nemocnice v hodnotě 46 238 tisíc Kč.

3.2.5 Fond kulturních a sociálních potřeb nemocnice

Tvorba a použití tohoto fondu v nemocnici se mimo výše uvedenou legislativu řídí Vyhláškou č. 114/2002 Sb., o FKSP, ve znění pozdějších prepisů, a Kolektivní smlouvou na příslušný rok. V Kolektivní smlouvě pro rok 2011 bylo stanoveno toto použití pro zaměstnance a rodinné příslušníky:

- čerpání na kulturu (ples),
- čerpání na dary při pracovních výročí 25 odpracovaných let, 50 let věku a po 10 odběrech dárcům krve,
- čerpání na penzijní připojištění (příspěvek 300,- Kč měsíčně).²¹

Uvedená vyhláška umožňuje přispět na pořízení dlouhodobého hmotného majetku. V roce 2011 byla z FKSP použita částka 72 400,- Kč na pořízení klimatizace, která byla umístěna na oddělení plánování a analýz.

3.2.6 Dary poskytnuté nemocnici

V dnešní době, v době finanční krize, se najdou lidé, kterým není lhostejná situace ve zdravotnictví, a poskytnutím darů se tak snaží přispívat na zlepšení zdravotní péče.

Finanční a věcné dary, získává nemocnice od právnických osob a od fyzických osob, občanů – pacientů, kteří odchází spokojeni se zdravotní péčí a se vstřícným přístupem zdravotních sester a lékařů.

Finanční dary jsou použity na nákup různých zdravotnických přístrojů, zařízení pokojů, dále tyto prostředky slouží na nákup spotřebního materiálu a v mnoha případech jsou použity na nákup nového a modernějšího zdravotnického přístroje.

Věcné dary jsou převážně umístěny na konkrétní oddělení, které je dáno již při sepsání „Darovací smlouvy“.

Nemocnice nepodává daňové priznání k dani darovací, i když je od ní osvobozena, nemá tuto povinnost.

²¹Kolektivní smlouva Nemocnice s poliklinikou Karviná – Ráj pro rok 2011

Tab. 3.2 – Přehled darů za rok 2011

Zdravotnický přístroj	Částka	Oddělení	Dárce
dorozumivací zařízení	98 584,00 Kč	interna	Statutární město Karviná
fibrobnohoskop	254 870,00 Kč	ARO	Nadace ČEZ
dorozumivací zařízení	98 584,00 Kč	interna	Statutární město Karviná
videogastroskop	440 000,00 Kč	gastro ambulace	Statutární město Karviná
hemodynamický monitor	159 500,00 Kč	ARO	Statutární město Karviná
Dary celkem	1 051 538,00 Kč		

Zdroj: Zpráva o činnosti příspěvkové organizace za rok 2011.

3.3 Zdroje financování oběžného majetku v nemocnici

3.3.1 Výnosy od zdravotních pojišťoven

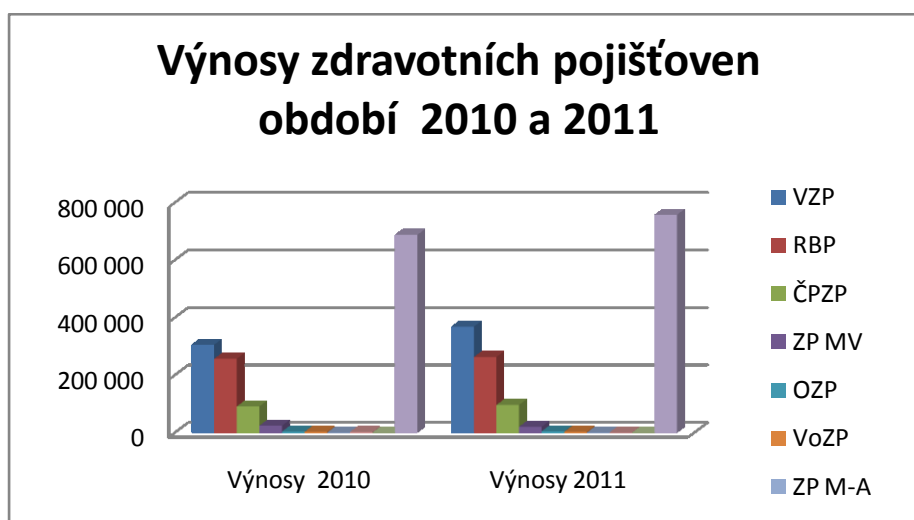
Hlavním zdrojem financování nemocnice a financování oběžného majetku jsou výnosy za zdravotní výkony od zdravotních pojišťoven, které tvoří 74 % z celkových výnosů nemocnice. Úhrady od zdravotních pojišťoven jsou vynaloženy zejména na pokrytí nákladů na pořízení materiálu, zboží, nákladů na pořízení zdravotnických a jiných přístrojů.

Nemocnice Karviná – Ráj smí poskytovat pouze zdravotní péči toho druhu a rozsahu, který je uveden v rozhodnutí o její registraci. Musí spolupracovat se zdravotnickými zařízeními v okolí a musí předem sdělit jaký druh zdravotní péče, v jakém rozsahu a za jakých podmínek ji bude poskytovat. Nemocnice je povinna uzavřít se zdravotními pojišťovnami smlouvy o úhradě poskytnuté zdravotní péče. Obsahem těchto smluv jsou práva a povinnosti smluvních stran, druh, obor a rozsah poskytované zdravotní péče se specifikovaným seznamem výkonů s bodovými hodnotami. Hodnota bodu, výše úhrady a regulační omezení jsou vždy uváděny v dodatcích ke smlouvě.

Nemocnice si svůj nárok na úhradu poskytnuté hrazené zdravotní péče jednou měsíčně vyúčtuje vůči konkrétní zdravotní pojišťovně.

Výnosy od zdravotních pojišťoven za rok 2011 dosáhly objemu 748 693 tis. Kč za poskytnutou zdravotní péči a dopravní zdravotní služby. Ve srovnání s rokem 2010 došlo k navýšení výnosů o 69 965 tis. Kč. Největší podíl na výnosech od zdravotních pojišťoven za rok 2011 představuje VZP (48 %), následuje RBP (35 %) a ČPZP (14 %). Přehled výnosů od zdravotních pojišťoven za období 2010 a 2011 - viz graf č. 3.1.

Graf č. 3.1 – Výnosy od zdravotních pojišťoven

Zdroj: Účetní závěrky nemocnice.

3.3.2 Regulační poplatky

Dalším zdrojem financování majetku jsou regulační poplatky. V souvislosti se zákonem č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, ve znění pozdějších předpisů, je nemocnice povinna od 1. 1. 2008 vybírat regulační poplatky za hospitalizaci pacientů, za ambulantní ošetření pacientů a za vydání každého plně nebo částečně hrazeného léčivého přípravku nebo potraviny pro zvláštní léčebné účely v lékárnách. Regulační poplatek je povinen zaplatit pacient. V případě, že pacient doloží doklad o hmotné nouzi je od tohoto poplatku osvobozen.

Podíl těchto poplatků na celkových výnosech tvoří 1,86 %. Pohledávky vůči pacientům, kteří dosud neuhradili svůj dluh vůči nemocnici za regulační poplatky, činil k 31. 12. 2011 částku 1 999 1750 Kč. Tyto pohledávky jsou vymáhány právní cestou, soudně, konkurzem a exekucí. Pohledávky vůči pacientům za regulační poplatky, které nebyly nemocnici zaplacený za období od 1. 4. 2009 do 31. 8. 2011 byly prodány externí vymáhací firmě Zana na základě Smlouvy o odkupu pohledávek za regulační poplatky. Nemocnice tímto prodejem získala celkem 40 % z hodnoty těchto pohledávek.

Dnem 1. 12. 2011 nabyl účinnosti zákon č. 298/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, kde dochází mimo jiné ke změně výše regulačního poplatku za jeden den hospitalizace a to z 60,- Kč na 100,- Kč. Poplatek za návštěvu u lékaře, při které bylo provedeno klinické vyšetření je zpoplatněn částkou 30,- Kč, stejná částka je vybírána u předpisu na recept do lékárny. Pokud je pacient nucen navštívit

pohotovost, je povinen zaplatit regulační poplatek v hodnotě 90,- Kč. Regulační poplatky za ambulantní ošetření a regulační poplatky za hospitalizaci jsou osvobozeny od daně z přidané hodnoty dle § 58 zákona 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty ve znění pozdějších předpisů. Hodnota regulačního poplatku za vydání léčivého přípravku je včetně daně z přidané hodnoty.

Tab. 3.3 - Přehled výnosů za regulační poplatky za rok 2010 a 2011

Regulační poplatky	2010	2011
Regulační poplatky v ambulancích	5 021 591,00 Kč	4 664 840,00 Kč
Regulační poplatky v lékárnách	6 344 126,00 Kč	5 099 570,00 Kč
Regulační poplatky za hospitalizaci	9 739 830,00 Kč	9 066 250,00 Kč
Celkem regulační poplatky	21 105 547,00 Kč	18 830 660,00 Kč

Zdroj: Účetní závěrky nemocnice.

V nemocnici došlo v loňském roce ke snížení výnosů za regulační poplatky, o 2 275 tis. Kč ve srovnání s rokem 2010.

3.3.3 Sociální služby

Jedním z významných zdrojů financování oběžného majetku jsou výnosy z poskytování sociálních služeb. Peněžní prostředky získává nemocnice od osob (klientů) v nepříznivé sociální situaci, kterým jsou v souladu s § 71 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách poskytovány sociální služby za plnou nebo částečnou úhradu.²² Tržby od klientů nepokrývají veškeré náklady spojené s provozem tohoto oddělení, a proto nemocnice žádá Ministerstvo práce a sociálních věcí o poskytnutí dotace ze státního rozpočtu formou příspěvku na provoz.

Ministerstvo práce a sociálních věcí poskytuje nemocnici dotaci prostřednictvím zřizovatele. Rozhodnutím Ministerstva práce a sociálních věcí ČR byla nemocnici schválena pro rok 2011 dotace na projekt „sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče“ v celkové výši 3 278 000,- Kč. Peněžní prostředky získané od MPSV ČR byly čerpány na pořízení nového drobného dlouhodobého hmotného majetku. Tržby za služby a pobyt klientů na oddělení sociálních služeb představovaly v roce 2011 částku 11 084 tis. Kč.

²² zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Jelikož kapacita 60 sociálních lůžek v nemocnici nebyla dostačující, byla od 5. 9. 2011 navýšena na celkový počet 90 lůžek. Nemocnice tímto opatřením získá v budoucnu vyšší výnosy za poskytování sociálních služeb a další možnost financování majetku ze svých zdrojů.

3.3.4 Ostatní výnosy nemocnice

Nemocnice na základě zřizovací listiny může provozovat doplňkovou činnost, která přináší zisk. Zisk musí být použit na financování hlavní činnosti nemocnice a tím je poskytování zdravotní péče. Peněžní prostředky získané z doplňkové činnosti jsou vynaloženy na financování oběžného majetku a zároveň slouží k financování provozu nemocnice.

Doplňková činnost je vymezena ve zřizovací listině Nemocnice s poliklinikou Karviná – Ráj, příspěvková organizace:²³

- silniční motorová doprava nákladní,
- hostinská činnost,
- podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady,
- maloobchodní prodej a pronájem zvukových a zvukově-obrazových záznamů a jejich nenahraných nosičů,
- pronájem a půjčování věcí movitých,
- realitní činnost, včetně krátkodobého pronájmu nemovitého majetku,
- ubytovací služby,
- nakládání s odpady (vyjma nebezpečných)
 - a) služby čističky odpadních vod,
 - b) prodej zbytků stravovacího provozu,
 - c) prodej šrotu a odpadního ustalovače,
- zprostředkování služeb
 - a) materiálně technické zásobování pro cizí subjekty,
 - b) praní prádla pro cizí subjekty,
 - c) sterilizace zdravotnického materiálu,
 - d) provoz šatny ambulantních pacientů,
 - e) hovorné zaměstnanců,

²³ Zřizovací listina Nemocnice s poliklinikou Karviná - Ráj, příspěvková organizace.

- poskytování služeb pro zemědělství a zahradnictví,
- testování, měření a analýzy,
- opravy silničních vozidel,
- specializovaný maloobchod,
- skladování, balení zboží, manipulace s nákladem a technické činnosti v dopravě,
- masérské, rekondiční a regenerační služby,
- výzkum a vývoj v oblasti přírodních a technických věd nebo společenských věd.

Doplňková činnost nemocnice za rok 2011 vykázala zisk 2 712 107 Kč, který byl použit ve prospěch hlavní činnosti. Z výše uvedených činností přinesl organizaci nejvýraznější výnos provoz ubytovacího zařízení (zisk 147 tis. Kč) a provoz čističky odpadních vod (zisk 73 tis. Kč).

Z celkových výnosů nemocnice tvoří doplňková činnost 0,27 % a činnost hlavní 99,73 %.

4. Evidence a účtování majetku

4.1 Evidence, účtování, PAP

Evidence, klasifikace, vymezení, účtování a inventarizace majetku a závazků je u příspěvkových organizací řízena zákonem o účetnictví a jeho prováděcí vyhláškou č. 410/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění vyhlášky č. 435/2010 Sb., vyhláškou č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků, Českým účetním standardem č. 707 Zásoby, který byl novelizován od 1. 1. 2012 a ČUS č. 708 Odpisování dlouhodobého majetku.

Pomocný analytický přehled

V souvislosti s novou legislativou platnou od 1. 1. 2012 jsou příspěvkové organizace povinny vykazovat „Pomocný analytický přehled“ (dále jen PAP). PAP slouží pro účely monitorování a řízení veřejných financí. Úpravy legislativy vycházejí z nařízení Rady (ES), kdy v rámci kontroly rozpočtové kázně členských států Evropské unie a dalších postupů plynoucích z procedury, tzv. nadměrného schodku veřejných financí. Evropská komise je pověřena sledovat vývoj rozpočtové situace a stav veřejného zadlužení v členských státech. Pro potřeby plnění závazků České republiky vůči Evropské unii musí vybrané příspěvkové organizace poskytovat údaje z administrativních zdrojů dat, za které jsou považovány zejména údaje z účetnictví, a to ve stanovené struktuře a transparentnosti. Zachování současného stavu, tj. nevykazování podrobných údajů pro účely monitorování a řízení financí, by ohrožovalo plnění závazků České republiky vůči Evropské unii.

Výkaz PAP (Pomocný analytický přehled)

První předávání PAP provádí vybrané příspěvkové jednotky ve stavu k červnu 2012, a to ve lhůtě do 31. července 2012. Další předávání PAP budou provádět účetní jednotky vždy za každé čtvrtletí.²⁴

Výkaz PAP je založen na principech GAAPu (Všeobecně uznávané účetní principy - US GAAP). GAAP jsou účetní standardy platné pro společnosti v USA. Vznikly z nutnosti vytvořit pravidla pro společnosti, které budou používat jednotné účetní zásady, metody a formy účetní závěrky. Tyto principy se neshodují s principy naší národní

²⁴Vyhláška č. 383/2009 Sb., o účetních záznamech v technické formě vybraných účetních jednotek a jejich předávání do centrálního systému účetních informací státu a o požadavcích na technické a smíšené formy účetních záznamů (technická vyhláška o účetních záznamech), ve znění pozdějších předpisů

úpravy účetnictví. US GAPP třídí náklady podle účelu (na výrobu, na prodej, na administrativu), proto je výsledovka dle české úpravy zcela jiná. Taktéž rozvaha je jiná.

Rozdělení PAP do tří úrovní:

- **Výkazy účetních stavů** – obsahují údaje o vybraných syntetických účtech v detailním analytickém členění na:
 1. část: počáteční a koncové stavy a obraty na vybraných rozvahových účtech,
 2. část: vybrané náklady od počátku roku za hlavní a hospodářskou činnost,
 3. část: vybrané výnosy od počátku roku za hlavní a hospodářskou činnost.
- **Výkazy účetních toků – pohybů** – obsahují údaje o charakteru přírůstků a úbytků na vybraných syntetických rozvahových účtech v detailním analytickém členění, resp. rozkládající celkový obrat na straně MD a D těchto účtů na předem definované kategorie změn vlivem transakcí, přecenění a ostatních změn:
 4. část: DNM a DHM – typy změn na straně MD a D,
 5. část: zásoby - typy změn na straně MD a D,
 6. část: pohledávky - typy změn na straně MD a D,
 7. část: závazky - typy změn na straně MD a D,
 8. část: ostatní aktiva - typy změn na straně MD a D,
 9. jmění účetní jednotky - typy změn na straně MD a D.
- **Výkazy konsolidačních položek** – ve vybraných případech detailně rozkládají údaje uvedené v předchozích tabulkách v členění podle jednotlivých partnerů aktiva / pasiva anebo jednotlivých partnerů transakce, popř. podle obojího členění současně:
 10. část: počáteční a koncové stavy a obraty na vybraných rozvahových účtech v členění podle jednotlivých partnerů aktiva / pasiva,
 11. část: vybrané náklady a výnosy od počátku za hlavní a hospodářskou činnost v členění podle jednotlivých partnerů transakce,
 12. část: typy změn na MD a D vybraných rozvahových účtů v členění podle jednotlivých partnerů transakce,
 13. část: typy změn na MD a D vybraných rozvahových účtů v členění podle jednotlivých partnerů aktiva / pasiva a partnerů transakce.

V praxi vykazování PAPu znamená vykazování dvojího účetnictví - účetnictví dle národního standardu a účetnictví pro potřeby sestavení PAP.

Ministerstvo financí ČR nevyhlásilo žádnou analytiku PAP k získání údajů o pořízení drobném dlouhodobém majetku k účtu 041 a 042 v členění do 20 000 Kč a nad 20 000 Kč. Tím omezilo možnost pořízení drobného dlouhodobého majetku jen na přímé pořízení na účty 018 a 028, ačkoliv § 25 odst. 1 písm. a) a § 25 odst. 5 písm. a) zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb. předpokládá možnost vzniku nákladů souvisejících s pořízením.

4.1.1 Evidence a účtování dlouhodobého majetku v příspěvkové organizaci

Dlouhodobý majetek je pořizován zejména koupí. Vytvořením vlastní činností se v příspěvkových organizacích vyskytuje zřídka. Dále je pak majetek pořizován bezúplatným nabytím, darováním, technickým zhodnocením a převodem podle právních předpisů. Dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý hmotný majetek se stává věcí uvedením do užívání. Tím se rozumí zabezpečení všech funkcí potřebných k užívání a splnění všech povinností stanovených právními předpisy. Dlouhodobý majetek se pořizuje z peněžních prostředků, které jsou pro něho určeny. Pořízení majetku je účtováno ve prospěch účtů:

- 041 - Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku,
- 042 - Pořízení dlouhodobého hmotného majetku,
- 043 - Pořízení dlouhodobého finančního majetku.

V rámci reformy byly od 1. 1. 2010 do směrné účtové osnovy zařazeny nové účty určené pro evidenci technického zhodnocení v průběhu roku. Jedná se o účty:

- 044 - Uspořádací účet technického zhodnocení DNM,
- 045 - Uspořádací účet technického zhodnocení DHM.

Na těchto účtech je účtováno v průběhu kalendářního roku. Dojde-li v průběhu roku k ukončení technického zhodnocení, je převedeno na konkrétní majetkový účet. Nejpozději k rozvahovému dni musí příspěvková organizace v případě, že technické zhodnocení převyšuje částku 40 000,- Kč u dlouhodobého hmotného majetku a 60 000,- Kč u dlouhodobého nehmotného majetku, zvýšit o toto technické zhodnocení příslušnou položku majetku a zároveň je třeba převést peněžní prostředky z investičního účtu na provozní účet účetní jednotky. Pokud bude k rozvahovému dni technické zhodnocení v částkách nižších, než je stanovený limit technického ohodnocení daného majetku, uvede se toto plnění v příslušné položce nákladových účtů.[4]

Příklady účtování pro příspěvkové organizace zřízené Moravskoslezským krajem

- Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku nebo dlouhodobého hmotného majetku z vlastních zdrojů příspěvkové organizace

Příspěvková organizace nakoupila DHM (DNM) od dodavatele v částce 100 000,- Kč, který následně zaplatila. Dnem zaplacení dodavatelské faktury proúčtovala čerpání IF. Následovalo zařazení majetku do užívání na základě zařazovacího protokolu a proúčtování účetních odpisů v hodnotě 20 000,- Kč se současným proúčtováním tvorby IF ve výši odpisů.

Případ	Popis	Částka	MD	D
1	Faktura od dodavatele	100 000,00 Kč	041 (042)	321
2	Úhrada faktury dodavateli	100 000,00 Kč	321	241
3	Čerpání IF - převod zdrojů k profinancování DM	100 000,00 Kč	416	401
4	Zařazení majetku do užívání	100 000,00 Kč	01x (02x)	041 (042)
5	Účtování účetních odpisů	20 000,00 Kč	551	07x (08x)
6	Tvorba IF ve výši odpisů	20 000,00 Kč	401	416

- Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku nebo dlouhodobého hmotného majetku z prostředků přijatých od zřizovatele

Nákup majetku příspěvkové organizace předchází vždy schválení zřizovatele. Peněžní prostředky budou poskytnuty na základě předložené faktury ve výši skutečných nákladů. Příspěvková organizace nakoupila DHM (DHN) od dodavatele v částce 100 000,- Kč. Následoval předpis pohledávky za zřizovatelem a po předložení faktury za nákup DM byla připsána platba na bankovní účet. Přípisem peněžních prostředků na bankovní účet byla provedena tvorba IF. Následně organizace zaplatila dodavateli fakturu. Dnem zaplacení dodavatelské faktury proúčtovala čerpání IF. Následovalo zařazení majetku do užívání na základě zařazovacího protokolu a následující měsíc po zařazení proběhlo proúčtování účetních odpisů v hodnotě 20 000,- Kč.

Případ	Popis	Částka	MD	D
1	Faktura od dodavatele	100 000,00 Kč	041 (042)	321
2	Předpis pohledávky za zřizovatelem	100 000,00 Kč	348	401
3	Přijetí pohledávky za zřizovatelem	100 000,00 Kč	241	348
4	Tvorba IF	100 000,00 Kč	401	416
5	Úhrada faktury dodavateli	100 000,00 Kč	321	241
6	Čerpání IF - převod zdrojů k profinancování DM	100 000,00 Kč	416	401
7	Zařazení majetku do užívání	100 000,00 Kč	01x (02x)	041 (042)
8	Účtování účetních odpisů	20 000,00 Kč	551	07x (08x)

- Pořízení drobného dlouhodobého nehmotného majetku nebo drobného dlouhodobého hmotného majetku

Dne 1. 1. 2012 došlo ke změně účtování DDHM a DDNM u příspěvkových organizací při pořízení tohoto druhu majetku.

Příspěvková organizace pořídila DDNH (DDHM) od dodavatele na základě dodavatelské faktury v hodnotě 4 500,- Kč, zařadila tento majetek a proúčtovala oprávky.

Případ	Popis	Částka	MD	D
1	Předpis závazku za náklady z DDHM a DDHM	4 500,00 Kč	558	321
2	Úhrada závazku za náklady z DDHM a DDHM	4 500,00 Kč	321	241
3	Zařazení DDHN a DDHM	4 500,00 Kč	018 (028)	078 (088)

Opravné položky

Opravné položky se vytvářejí k účtům dlouhodobého majetku, zásobám a k pohledávkám, a to za účelem snížení ocenění majetku, zásob a pohledávek v účetnictví prokázaném na základě inventarizace. Tyto opravné položky jsou vytvářeny jen v těch případech, kdy snížení ocenění majetku v účetnictví není trvalého charakteru nebo není snížení ocenění vyjádřeno jiným způsobem. Opravné položky jsou použity v případě, kdy účetní hodnota majetku zachycená na účtech majetku je vyšší než hodnota majetku ve skutečnosti. Základním pravidlem pro nakládání s opravnými položkami jsou – výše opravné položky nesmí přesáhnout výši ocenění majetku, k němuž je opravná položka tvořena, pokud k určitému majetku existuje rezerva, nesmí k němu zároveň existovat opravná položka, pokud to zákon o rezervách nedovoluje, pokud dojde k trvalému snížení hodnoty majetku, nepoužívá se opravná položka, ale odpis majetku. V případě majetku, s výjimkou pohledávek, se tvoří opravná položka ve výši přechodného snížení hodnoty tohoto majetku. Opravné položky nejsou vytvářeny u majetku, který se oceňuje reálnou hodnotou nebo ekvivalencí.²⁵

Rezervy

Rezervy jsou určeny k pokrytí budoucích závazků nebo výdajů, u kterých je znám účel, je pravděpodobné, že nastanou, avšak zpravidla není jistá částka nebo datum, k němuž vzniknou. Příspěvkové organizace nemají účetními předpisy určenou povinnost tvořit rezervy

²⁵ MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 640 s. ISBN 978-80-247-3637-2.

na opravy. V případě, že se rozhodne o vytvoření této rezervy, její tvorba a rozpouštění je poměrně pracná, jak evidenčně tak i účetně. Účetní jednotka pak účtuje o rezervách na opravu hmotného majetku.

4.1.2 Odpisování dlouhodobého majetku

Odpisovat majetek mohou pouze ty účetní jednotky, které mají vlastnické nebo jiné právo k majetku nebo ty, které hospodaří s majetkem státu nebo s majetkem územních samosprávných celků. Dne 30. 3. 2011 byl vydán ČÚS č. 708 s účinností k 31. 12. 2011. Tento standard se vztahuje na dlouhodobý majetek, který odpisuje účetní jednotka podle § 28 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a § 66 vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Standard se netýká drobného dlouhodobého majetku. Účetní jednotka musí vždy sestavit odpisový plán. U příspěvkových organizací se dlouhodobý majetek pro účely odpisování nepřeceňuje a odpisuje se z ceny včetně dotace, tzn. účetní odpisy jsou počítány z ceny pořízení dlouhodobého majetku, bez odpočtu dotace na daný majetek. Majetek je odpisován jen do výše ocenění dlouhodobého majetku. Pro příspěvkové organizace zřízené ÚSC, které již majetek odepisují, nepřináší nový ČÚS č. 708 žádnou podstatnou změnu. Změna se projevila pouze u odepisování majetku a to tak, že odepisování majetku je zahájeno prvním dnem měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém došlo k zařazení majetku do užívání.

Používáním dlouhodobého majetku se postupně snižuje jeho hodnota, která vstupuje do hodnoty vytvořených výrobků, prací a služeb. Odpisy jsou nástroje, jimiž je vyjadřováno trvalé snížení hodnoty určitého druhu dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku. Odpisy DHM a DNM jsou rozděleny na účetní a daňové.

Daňové odpisy

Vlastník majetku si může uplatnit daňové odpisy stanovené v souladu se zákonem č. 586/1992 Sb. o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Příspěvkové organizace tvoří výjimku, neboť hospodaří se svěřeným majetkem, a tudíž si daňové odpisy nemohou uplatnit. Příspěvková organizace si může uplatnit daňové odpisy pouze u majetku, který nabyla výlučně do svého vlastnictví.

Účetní odpisy

Účetní odpisy jsou počítány z ceny, ve které je matek oceněn v účetnictví, a to do její výše. Odpisový plán a sazby účetních odpisů si stanoví účetní jednotka.

4.1.3 Inventarizace majetku

Inventarizace majetku se od roku 2011 řídí novou vyhláškou č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků. Hlavním úkolem inventarizace je prokázání fyzického stavu majetku a skutečného stavu pohledávek a závazků, reálnost ocenění vykazovaného majetku. Při účtování hospodářského jevu v účetním dokladu může docházet k drobným i větším nepřesnostem, které mohou vznikat nepřesným vyjádřením sledovaného jevu, chybami při vyhotovování účetních dokladů, záměrnými chybami v dokladech. V průběhu evidenčního procesu mohou vznikat nepřesnosti v zobrazování skutečnosti, účetnictví pak není věcně správné. Věcnou správnost účetnictví můžeme posoudit jen tak, že porovnáme skutečné stavy majetku se stavy účetními. [6] Etapy inventarizace veškerých hospodářských prostředků:

- zjištění skutečného stavu majetku a závazků,
- porovnání skutečného stavu se stavem v účetnictví,
- zjištění případných rozdílů mezi skutečností a účetnictvím,
- vypořádání inventarizačních rozdílů tzn. uvedení do souladu s účetnictvím.²⁶

Fyzická inventura

Inventarizaci provádějí účetní jednotky k okamžiku, ke kterému sestavují účetní závěrku. Fyzickou inventuru hmotného majetku, kterou nelze provést ke konci rozvahového dne, lze provést v průběhu posledních čtyř měsíců účetního období, popř. v prvním měsíci následujícího účetního období. Musí být prokázán stav hmotného majetku ke konci rozvahového dne stavy fyzické inventury opravenými o přírůstky a úbytky daného majetku za dobu od ukončení fyzické inventury. Fyzickou inventurou se ověřují skutečné stavy hmotného, popř. nehmotného majetku, děje se tak přepočtením, převážením, přeměřením.

Dokladová inventura

Inventurou dokladovou je zjišťován skutečný stav a pohledávek, popř. majetku, u něhož nelze provést fyzickou inventuru. Její podstata spočívá v tom, že se skutečný stav

²⁶ MOCKOVČIAKOVÁ, Alena.; PROKŮPKOVÁ, Danuše a Zdeněk MORÁVEK. *Příspěvkové organizace 2011*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 344 s. ISBN 978-80-7357-626-4.

prokazuje a ověřuje pomocí různých písemností např. účetní doklady, smlouvy, splátkové kalendáře, tzn. dokladovou inventurou je skutečný stav zjišťován zkontrolováním existence a úplnosti dokladů, prokazujících tyto skutečnosti. Dokladová inventarizace je prováděna vždy ke dni 31. 12. [5]

Inventurní soupisy

Inventurní soupisy by měly obsahovat místo provádění inventury (oddělení, sklad, kancelář), druh inventarizace, zda se jedná o řádnou nebo mimořádnou, způsob provedení inventury – fyzická či dokladová, datum provedení inventury, jméno a podpis osoby pověřené za tento majetek, jméno a podpis osoby odpovědné za provedení inventury, číslo inventarizovaného předmětu, zjištěné množství, měrnou jednotku, cenu za měrnou jednotku, zjištěný fyzický stav v Kč a účetní stav Kč, zjištěný rozdíl v Kč i v měrných jednotkách, inventurní soupis musí obsahovat počet stran. [5]

Vypořádání inventarizačních rozdílů

Inventarizačními rozdíly se rozumí rozdíly mezi skutečným stavem a stavem v účetnictví, který nelze prokázat způsobem stanoveným tímto zákonem, kdy:

- skutečný stav je nižší než stav v účetnictví a rozdíl se označuje jako manko, popř. schodek,
- skutečný stav je vyšší než stav v účetnictví a rozdíl se označuje jako přebytek.

Inventarizace majetku a závazků je významnou součástí vnitřního kontrolního systému. Samotná inventarizace je záležitostí nejen účetních pracovníků, ale celé organizace.

4.2 Evidence a účtování majetku nemocnice

V Nemocnici s poliklinikou Karviná – Ráj je používán od roku 2006 ke zpracování účetnictví ekonomický informační systém KLIENT firmy SOFTAP, s. r. o., Pod Hubleskou 17, 743 01 Bílovec, která zároveň zabezpečuje průběžnou aktualizaci programu a servis. Program KLIENT slouží pro kompletní účetní agendu s výjimkou mezd, které jsou zpracovávány v programu VEMA. Skladové hospodářství je zpracováváno v programu ISYS, firmy ISYS, s. r. o., Jateční 169, 760 01 Zlín. Nemocnice s poliklinikou Karviná – Ráj provozuje síť lékáren v Orlové – Lutyni, Karviné – Ráji, Karviné – Mizerově a ve Stonavě. V těchto lékárnách je používán program LEKIS, firmy LEKIS, s. r. o., Těšínská 1349/296, 716 00 Ostrava - Radvanice. ²⁷

²⁷ Vnitřní účetní směrnice Nemocnice s poliklinikou Karviná – Ráj, příspěvková organizace

4.2.1 Evidence a účtování dlouhodobého majetku nemocnice

Nemocnice pořizuje majetek na základě dodavatelských faktur, darem, bezúplatným převodem od zřizovatele. Účtování dlouhodobého majetku je uvedeno v příkladech v předešlé kapitole č. 4.1. Majetek vede nemocnice v operativní evidenci v programu KLIENT.

Pořízený dlouhodobý majetek od 1. ledna 2010 je evidován věcně, v členění dle zdrojů, z jakých byl majetek pořízen. Rozlišován je majetek z vlastních zdrojů a z transferu.

Nemocnice eviduje dlouhodobý hmotný majetek dle jednotlivých inventárních čísel v operativní evidenci. Patří zde DHM nad 40 000,- Kč, DHM zařazený do 31. 12. 1998 na majetkových účtech s nižší cenou než 40 000,- Kč, který zůstává v evidenci do té doby, než bude vyřazen, technické zhodnocení DHM nad 40 000,- Kč.

DDHM je evidován dle jednotlivých inventárních čísel v operativní evidenci v hodnotě od 300,- Kč do 40 000,- Kč.

Dlouhodobý nehmotný majetek je evidován dle jednotlivých inventárních čísel v hodnotě nad 60 000,- Kč a technické zhodnocení nad 60 000,- Kč.

Software od 7 000,- do 60 000,- Kč je veden v operativní evidenci jako DDNM.

Pořízený majetek je vždy opatřen inventárním číslem a zařazen do majetkové evidence nemocnice na základě „Protokolu o zařazení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku do užívání“, který je zpracován na základě prvotních dokladů. Protokol je podkladem pro vyhotovení evidenční karty - viz příloha č. 1 a zároveň slouží jako podklad pro zaúčtování na konkrétní majetkové účty.

Podrozvahová evidence

Na podrozvahových účtech v účtové třídě 9 jsou sledovány důležité skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví, avšak nejsou splněny všechny podmínky pro provedení účetního zápisu v hlavní účetní knize, a to jak v průběhu účetního období, tak ke konci rozvahového dne. V knize podrozvahových účtů jsou zavedeny ty skutečnosti, jejich znalost je podstatná pro posouzení majetkoprávní situace nemocnice a jejich ekonomických jevů. Na podrozvahových účtech je účtován zejména majetek – DDHM od 100,- Kč do 299,- Kč, odepsané pohledávky a závazky, zapůjčený a pronajatý DHM, DDHM a DDNM, pronajaté kyslíkové láhve od firmy Linde Technoplyn, závazky z leasingu.

Cizí majetek

Majetek, ke kterému nemá nemocnice vlastnické právo – vypůjčený nebo pronajatý na základě smluvních vztahů, je operativně veden dle jednotlivých inventárních úseků nemocnice. Vypůjčený či pronajatý majetek je evidován na základě smluv o výpůjčce nebo smluv o pronájmu. Cizím majetkem jsou v nemocnici převážně vypůjčené zdravotnické přístroje.

4.2.2 Odpisování dlouhodobého majetku nemocnice

V souvislosti s reformou státu byl přijat ČÚS č. 708, který ukládá povinnost odepisovat majetek. Pro nemocnici nepřináší žádné nové skutečnosti, neboť dlouhodobý majetek již odepisovala. Významné změny pro nemocnici nastanou až od roku 2013.

Účetní odpisy

Nemocnice Karviná – Ráj provádí odpisování DNM a DHM lineární metodou s rovnoměrným měsíčním účetním odpisem po celou dobu jeho odpisování. Majetek je zařazen do odpisových skupin 1 až 6, a k provedení správného zařazení majetku je používána „Klasifikaci produkce (CZ-CPA)“ a „Klasifikaci stavebních děl CZ-CC“.

Pořízený majetek ze zdrojů zřizovatele je odpisován v souladu se „Zásadami vztahů orgánů kraje k příspěvkové organizaci“, včetně stanové doby odpisování v letech viz tabulka č. 4.1.

Tab. 4.1 – Odpisový plán

Odpisová skupina	Doba odpisování v letech
1	6
2	8
3	15
4	40
5	80
6	80

Zdroj: ²⁸

²⁸ Zásady vztahů orgánů kraje k příspěvkovým organizacím, které byly zřízeny krajem nebo byly na kraj převedeny zvláštním zákonem, ve znění Doplnku č. 1 s vyznačenými barevnými změnami, schváleno radou kraje usnesením č. 17/919 ze dne 27. 5. 2009 s účinností ode dne 27. 5. 2009 (nepublikováno).

Daňové odpisy

Nemocnice si nemůže uplatnit daňové odpisy stanovené v souladu se zákonem č. 586/1992 Sb. o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, neboť má svěřený majetek. Daňové odpisy mohou být uplatněny pouze u vlastního majetku, kterým nemocnice nedisponuje.

4.2.3 Inventarizace DHM, DNH, DDHM a DDNM nemocnice

Inventarizace majetku je prováděna dle plánu inventarizací viz příloha č. 2, který je sestavován účetní jednotkou pro daný kalendářní rok, jeho součástí je sestavení hlavní inventarizační komise a dílčí inventarizační komise. HIK a DIK je sestavena odpovědným pracovníkem.

Inventarizace majetku nemocnice je prováděna v souvislosti s řádnou účetní závěrkou, v ostatních případech, kdy je nutné ověřit stav majetku, např. při vzniku škodní události, bude provedena mimořádná inventarizace.

Zjištěný stav majetku je zaznamenán v inventurních soupisech a v dodatečných inventurních soupisech. Jednotlivé inventurní soupisy a dodatečné inventurní soupisy jsou vyhotovovány dle § 8 vyhlášky č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků.

Inventurní soupisy a podepsané zápisy o provedené inventarizaci jsou odevzdány HIK a posléze předány k odsouhlasení v účetnictví. Pokud vznikly inventarizační rozdíly neúmyslnou záměnou nebo chybným zaúčtováním, jsou tyto případy před vyčíslením konečných rozdílů napraveny. Příslušné doklady o nápravě takto vzniklých inventarizačních rozdílů neúmyslnou záměnou nebo chybným zaúčtováním jsou přiloženy. V případě ostatních inventarizačních rozdílů, jsou tyto rozdíly vyčísleny, je zdůvodněn vznik rozdílů a následně jsou nesrovnalosti předány škodní komisi nemocnice, která projedná návrh na řešení těchto rozdílů, popřípadě dá návrh na preventivní opatření, jak předcházet vzniku inventarizačních rozdílů. Veškeré inventarizační rozdíly musí příspěvková organizace průúčtovat do konce účetního období.

Po provedené fyzické inventarizaci DHM a DNH dle inventurních soupisů na jednotlivé úseky v nemocnici provede účetní pracovník porovnání se stavem v hlavní účetní knize. U provedené fyzické inventarizace DDHM a DDNM porovná účetní pracovník hodnotu se seznamem DDHM a DDNM. Stav celkem odsouhlasí na hlavní účetní knihu.

Nemocnice Karviná – Ráj eviduje drobný dlouhodobý hmotný majetek do 299,- Kč v operativní a podrozvahové evidenci a tento majetek je také odsouhlasen s daným inventurním seznamem. [13]

Inventarizace majetku nemocnice probíhá v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků dle harmonogramu inventarizačních prací. Hlavní inventarizační komise jsou jmenovány ředitelem, veškeré inventarizační práce jsou prováděny na základě příkazu ředitele pro jednotlivé druhy inventur. Příkazem ředitele jsou prováděny periodické inventarizace majetku a závazků Nemocnice s poliklinikou Karviná – Ráj ke dni sestavení řádné účetní závěrky, tj. 31. 12. každého roku. Inventarizační práce jsou započaty 19. 9. a musí být dokončeny do 15. 1. následujícího roku, tzn. „Prvotní fyzická inventarizace“ probíhá v období od 19. 9. do 31. 12. a v období od 1. 1. do 15. 1. následuje „Rozdílová dílčí fyzická inventarizace“, kde jsou zjišťovány přírůstky a úbytky majetku.

4.3 Evidence a účtování oběžného majetku nemocnice

4.3.1 Evidence a účtování zásob nemocnice

Zásoby v Nemocnici Karviná – Ráj jsou děleny dle druhů na materiál technického zásobování (MTZ), speciálně zdravotnický materiál (SZM), údržbářský materiál, materiál informační techniky (IT), náhradní díly pro autodílnu, krev, krevní deriváty, krev – léky, potraviny a léky. Tyto zásoby jsou účtovány způsobem A.

Způsob A účtování o zásobách

Nakupované zásoby, které se evidují na základě dokladu o nákupu (faktura, pokladní doklad) na kalkulačním účtu, tj. Pořízení materiálu nebo Pořízení zboží. Na těchto účtech se soustředí veškeré výdaje spojené s pořízením a na základě příjemky je účtováno o převodu zásob do příslušného skladu v ocenění vypočteném na účtu pořízení. Úbytek zásob se účtuje na základě výdejky na vrub nákladových účtů.²⁹

Logistický informační systém ISYS

Logistika je v současné době jednou z oblastí moderních metod řízení, která může velmi účinně přispět k zefektivnění řídicího procesu. Pomocí logistického informačního

²⁹ MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 640 s. ISBN 978-80-247-3637-2. str.70.

systému je zabezpečena podpora logistických procesů zásobování oddělení nemocnice léky a materiálem.

Materiál technického zásobování, speciálně zdravotnický materiál, údržbářský materiál, materiál IT a náhradních dílů pro autodílnu jsou v rámci programu ISYS oceňovány při pořízení materiálu v pevných cenách s odchylkou. Při použití metody pevné ceny s odchylkou se pro každý druh zásob stanoví pevná skladová cena, která je měněna až po 3 měsících účetní závěrky. V nemocnici je pomocí logistického programu účtováno na příručních skladech. V praxi to znamená, že příjem materiálu je z centrálního skladu převeden na příruční sklad konkrétního oddělení nemocnice, tam je materiál skladován a až v případě potřeby daného oddělení je materiál spotřebován.

Účtování MTZ a SZM

Případ	Popis	Částka	MD	D	Poznámka
1	Dodavatelská faktura za pořízení zásob	102 Kč	111	321	v nákupních cenách
2	Úhrada závazku	102 Kč	321	241	v nákupních cenách
3	Převzetí zásob na sklad na základě příjemky	100 Kč	112	111	v pevných cenách
4	Proučtování rozdílu mezi pevnou a nákupní cenou	2 Kč	501	111	
5	Výdej centrálního skladu na příruční sklad	100 Kč	112	112	v pevných cenách
6	Výdej ze skladu pro potřeby nemocnice na základě výdejky	100 Kč	501	112	v pevných cenách

Účtování údržbářského materiálů, materiálů IT a náhradních dílů pro autodílnu

Případ	Popis	MD	D
1	Dodavatelská faktura za pořízení materiálu	111	321
2	Úhrada závazku	321	241
3	Převzetí materiálu na sklad na základě příjemky	112	111
4	Výdej ze skladu pro potřeby nemocnice na základě výdejky	501	112

Účtování krve, krevních derivátů, krve – léků, vitamínů na skladě hematologického transfuzního oddělení

HTO používá metodu ocenění zásob FIFO. Pro skladovou evidenci na tomto oddělení je používán, skladový program HEMO. Při účtování krve a krevních derivátů je postupováno

dle doporučení účtování Ministerstva financí uvedeného v Metodických aktualitách Svazu účetních 2/98 str. 34 -36.³⁰

Případ	Popis	MD	D
1	Dodavatelská faktura za pořízení materiálu	111	321
2	Úhrada závazku	321	241
3	Převzetí materiálu na sklad na základě příjemky	112	111
4	Výdej ze skladu pro potřeby nemocnice na základě výdejky	501	112
5	Prodej materiálu	544	112

Potraviny

Skladová evidence stravování pacientů a zaměstnanců nemocnice je provozováno pomocí programu FASP. Pomocí tohoto programu je evidence vedena metodou ocenění váženého aritmetického průměru.

Případ	Popis	MD	D
1	Dodavatelská faktura za pořízení potravin vč. dopravného	111	321
2	Úhrada závazku	321	241
3	Převzetí potravin na sklad na základě příjemky	112	111
4	Výdej ze skladu pro potřeby nemocnice na základě výdejky	501	112

Léky

Od 1. 5. 2010 je v Ústavní lékárně v Orlové pracováno v programu ISYS, kde jsou zásoby pro potřeby nemocnice evidovány. Způsob účtování je stejný, jak účtování materiálů MTZ a SZM. Nemocnice disponuje také lékárnami veřejnými. V těchto lékárnách je používán program LEKIS a účtováno metodou FIFO.

Základním sortimentem lékáren jsou léčebné prostředky, jejichž evidence, uvolňování do distribuce a nakládání s nimi je řízeno závaznými pravidly. Ministerstvo zdravotnictví připravuje tyto zákony a vyhlášky, stanovuje pravidla pro regulaci cen léčebného prostředku, stanovuje maximální přírážky pro výpočet prodejních cen, a způsob výpočtu prodejních cen pro léčené prostředky hrazené zcela nebo částečně z prostředků veřejného pojištění. V návaznosti na tyto zákony jsou určeny základní kategorie léčebných prostředků.

³⁰ Vnitřní účetní směrnice Nemocnice s poliklinikou Karviná – Ráj, příspěvková organizace.

Mezi základní skupiny zboží v lékárně patří:

- HVLP – hromadně vyráběné léčebné prostředky,
- IVLP – individuálně vyráběné léčebné prostředky, vyráběné mimo vlastní lékárnu,
- PZT – pomůcky zdravotnické techniky (např. obvazy, náplasti, berle), ostatní prostředky, které si může pacient zakoupit v kterémkoli jiném obchodě, individuálně připravované léky přímo ve vlastní lékárně,
- registrované přípravky – léky, které mají regulovanou cenu, ale nejsou hrazeny ani evidovány zdravotním pojišťovnami,
- suroviny – jejich použití slouží pro vlastní výrobu v lékárně a v poslední řadě obaly sloužící pro vlastní výrobu v lékárně.

Účtování zboží v lékárnách

Případ	Popis	MD	D
1	Dodavatelská faktura za pořízení zboží	131	321
2	Úhrada závazku	321	241
3	Převzetí zboží na sklad na základě příjemky	132	131
4	Prodej zboží	504	132

Nákup léčiv je prováděn na základě projektu řízení nákupů a logistiky zásob. Nemocnice nakupuje léčiva v průběhu měsíce, ty jsou přijímány na sklad. Během účetního měsíce jsou prodávány léčiva a dochází k úbytku léčiv ze skladu. K poslednímu dni v měsíci musí vedoucí lékárny sestavit měsíční uzávěrku skladu léčiv, která je následně proúčtována pracovníkem finanční účtárny.

Ostatní zásoby nemocnice účtované způsobem B

Potraviny pro bezplatné dárce krve, nákup pohonných hmot, mediální plyny a ostatní spotřební materiál jako jsou např. klíče, tabulky je účtován způsobem B.

Případ	Popis	MD	D
1	Dodavatelská faktura za pořízení materiálu	501	321

Způsob B účtování o zásobách

Zásoby nakupované na sklad na základě dokladu o jejich nákupu, včetně dokladu o vedlejších výdajích spojených s jejich pořízením ihned účtujeme na příslušný účet nákladů.

O příjemkách a výdejkách ze skladu účetní jednotka neúčtuje na účtech syntetických, pouze je eviduje na analytických – vede řádnou skladovou evidenci na skladních kartách. Po celé účetní období je na syntetických účtech zásob evidován pouze jejich počáteční zůstatek, a zároveň jsou veškeré nakoupené zásoby zúčtovány do nákladů účetní jednoty. Na konci účetního období v rámci uzávěrkových operací musí být provedena korekce tohoto stavu podle inventarizace.³¹

4.3.2 Inventarizace zásob nemocnice

Zásoby podléhají inventarizaci ve stanových termínech dle harmonogramu inventarizací. Harmonogram inventarizací je součástí účetních norem v rámci řídicích aktů. Inventarizace zásob je prováděna vždy fyzickou inventurou. Z pohledu původu a věcnosti jsou inventarizační rozdíly zásob posuzovány:

- normy přirozených úbytků a ztrát,
- expirace,
- manka a škody zaviněné lidským faktorem.

V nemocnici je norma přirozených úbytků a ztrát používána u skladů potravin, skladu krve a krevních derivátů, skladu léků, skladu SZM a MTZ. Norma přirozených úbytků a ztrát je daná „Vnitřní účetní směrnici“.

Na základě výsledků inventarizací je vykázaný inventarizační rozdíl z důvodů přirozených úbytků posouzen a vyhodnocen inventarizační komisí ve spolupráci s vedoucími zaměstnanci. Vedoucí zaměstnanci jsou povinni zdůvodnit vzniklý rozdíl. Na základě inventarizace provede nemocnice účetní zápis ve prospěch nákladů organizace, pokud se jedná o manko do normy. V případě manka zaviněného prokazatelně zaměstnancem skladů se norma přirozených úbytků a ztrát nevztahuje a manko je přepsáno k úhradě zaměstnanci.

Expirace se týká skladu krve a krevních derivátů, skladu léků, skladu SZM a MTZ. Norma expirace je dána na každý sklad samostatně na základě „Vnitřní účetní směrnice“. Stanovená norma je součástí normy přirozených úbytků a ztrát. Prošlá expirace vzniká nevyzvednutím léků pacienty, změnou číselníků hrazených doplatků za léky, nahrazením staršího léku modernějšími preparáty. V případě prokazatelného zavinění prošlé expirace zaměstnanci skladu se norma nevztahuje. Pokud nastane takový případ je zaúčtováno manko

³¹ MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 640 s. ISBN 978-80-247-3637-2. str. 71.

nad normu a vznikají dvě varianty řešení této situace, manko nad normu je nákladem účetní jednotky nebo je předepsáno k úhradě odpovědnému zaměstnanci.

Manka a škody zaviněné lidským faktorem jsou po rozhodnutí škodní komise nemocnice ve všech případech předepsána k úhradě odpovědným osobám do výše manka a škody.

V roce 2011 byly inventarizací zjištěny rozdíly u stavu zásob léčiv. Tyto byly posouzeny a následně vyhodnoceny jako škody do normy ztrát stanovené vnitřní účetní směrnici nemocnice.

4.3.3 Inventarizace krátkodobého finančního majetku nemocnice

Inventarizace pokladny

Pokladní hotovost je inventarizována minimálně čtyřikrát ročně, dle plánu inventarizací, který je sestaven na začátku kalendářního roku a mimo to vždy, pokud nastává změna pokladníka. Peněžní hotovost v pokladně je přepočtena k datu konání inventury a zjištěná hotovost je sepsána inventarizační komisí v inventurním soupise podle jednotlivých hodnot bankovek a mincí v tzv. výčetce.

Přísně zúčtovatelné tiskopisy

V nemocnici jsou používány převážně příjmové pokladní doklady (stvrzenky). Ty jsou použity v případě, že pacient chce uhradit regulační poplatek za hospitalizaci či regulační poplatek na ambulanci v době, kdy není v provozu pokladna nemocnice. Seznam těchto tiskopisů je založen v pokladě, pokladní vydává tiskopisy dle potřeby zaměstnancům, kteří jsou k tomuto účelu pověřeni. Pověřený zaměstnanec si stvrzenky oproti podpisu převezme na dané oddělení nemocnice. Při fyzické inventuře je ověřován počet tiskopisů, jejich pořadová čísla.

Inventarizace bankovních účtů

Stav bankovního účtu je inventarizován k 31. 12 běžného roku na základě bankovního výpisu a je odsouhlasen s konečným účetním zůstatkem na jednotlivých bankovních účtech nemocnice.

4.4 Vyřazení majetku v nemocnici

Majetek, který nemocnice trvale nepotřebuje a nevyužívá ke své činnosti, který nelze opravit nebo je zaostalý popř. ne hospodárný je nutno vyřadit z evidence. Nemocnice s poliklinikou Karviná – Ráj je povinna řídit se „Jednotnou vnitřní směrnici pro nemocnice

ve správě MSK – Dílčí směrnice pro oblast dlouhodobého majetku“ vydanou Moravskoslezským krajem, který je jejím zřizovatelem.

Vedoucí zaměstnanec, který zjistí skutečnost vyřazení majetku, vyhotoví **Návrh na vyřazení majetku** - viz příloha č. 3. Jeho přílohou je důvodová zpráva, proč má být majetek vyřazen (stanovisko znalce, oprávněné externí osoby, revizního technika, popř. stanovisko odborného zaměstnance). Vyřazovací komise vyhodnotí oprávněnost požadavku k vyřazení, a pokud ho shledá v pořádku, provede zápis a učí majetek k likvidaci určeným způsobem likvidace. Za souhlas a rozhodnutí k vyřazení je považován **Zápis o vyřazení majetku**, který projedná vyřazovací komise. Schválení vyřazení odsouhlasí vyřazovací komise svými vlastnoručními podpisy a předloží řediteli nemocnice ke schválení. Součástí Zápisu o vyřazení majetku jsou všechny přílohy, které předložil inventarizační pracovník komisi k posouzení. Schválený Zápis o vyřazení majetku je předán likvidační komisi, která zajistí likvidaci majetku. O této skutečnosti je povinna komise pořádit **Zápis o likvidaci majetku**. Po provedení likvidace jsou všechny podklady předány na oddělení finančního účetnictví, které majetek vyřadí z účetnictví a z operativní evidence. [13]

Vyřazení majetku je prováděno:

- fyzickou likvidací,
- bezúplatným převodem v souladu s platnými právními předpisy,
- převodem na základě zvláštních právních předpisů,
- likvidací z důvodu opotřebení, škody nebo zjištěného manka,
- prodejem majetku.

4.4.1 Fyzická likvidace majetku nemocnice

Likvidační komise zajistí likvidaci majetku na základě přeloženého Zápisu o vyřazení majetku tak, aby se fyzický zlikvidoval z daného inventárního úseku na určené sběrné místo, odkud je následně majetek hromadně zlikvidován. O každé likvidaci musí být proveden **Zápis o likvidaci majetku**, který obsahuje odkazy, aby bylo možné následnou kontrolou zjistit, jaký majetek byl likvidován, odkaz na číslo vyřazovacího protokolu, datum likvidace a kdo likvidaci provedl. Pokud je majetek likvidován odvozem do kovošrotu nebo jiných sběrných surovin, kde je inkasována tržba, je kopie pokladního dokladu povinným dokladem Zápisu o likvidaci.

4.4.2 Likvidace na základě zjištěné škody nebo zjištěného manka

V nemocnici zodpovídá odpovědný zaměstnanec v plném rozsahu za jemu svěřený majetek. V případě, že je zjištěna škoda na majetku je potřeba škodu oznámit inventárnímu pracovníkovi a sepsat **Protokol – hlášení o mimořádné události**. Tento protokol je následně předán škodní komisi, která ho posoudí, případně předá právnímu oddělení k vyjádření odpovědnosti. Právní oddělení navrhne náhradu škody. O této skutečnosti je sepsán **Zápis o vyřazení majetku** s doporučením výše uvedeným a po jeho uzavření je sepsán výsledek a doložen k zápisu. Náhrada škody je následně zajištěna plněním od pojišťovny, případně je úhrada přepsaná zaměstnanci. Po předání zápisu oddělení finančního účetnictví lze vyřadit majetek z evidence příspěvkové organizace. Nemocnice je pro případy živelných událostí, odcizení a škod vzniklých při autohaváriích služebních vozidel pojištěna.

4.4.3 Prodej majetku nemocnice

Dle „Zásad vztahů orgánů kraje k příspěvkovým organizacím“, které byly zřízeny krajem, zajistí inventurní pracovník nemocnice umístění seznamu majetku k prodeji na www stránkách Moravskoslezského kraje <http://www.kr-moravskoslezsky.cz/>.

Pokud se na základě zveřejněné nabídky nepřihlásí do 30 dnů od zveřejnění nabídky potenciální zájemce z oblasti příspěvkových organizací, pak následuje nabídkové šetření ostatním fyzickým či právnickým osobám v režii nemocnice.

Prodej je uskutečněn na základě předem schválené žádosti. Inventarizační pracovník nemocnice zabezpečuje prodej majetku, včetně vyhotovení smlouvy a zajištění fakturace, spolupracuje s oddělením finančního účetnictví a oddělením centrálního nákupu. V případě nezájmu o úplatný převod majetku, který je neupotřebitelný a přebytečný, je majetek následně vyřazen fyzickou likvidací.

5. Závěr

Jak je již v úvodu stanoveno, cílem této bakalářské bylo zhodnocení zdrojů financování majetku v příspěvkové organizaci, charakterizovat evidenci a účtování majetku v Nemocnici Karviná – Ráj.

V této práci bylo vycházeno z odborné literatury a samozřejmě ze zákonů, které byly během třech let v oblasti účetnictví a financování u vybraných účetních jednotek velmi často novelizovány.

V první fázi účetnictví státu byla změněna směrná účtová osnova. Fondy příspěvkových organizací jsou nyní vedeny v účtové třídě 4. Účtová třída 9., ve které je vedena podrozvahová evidence, je pro příspěvkovou organizaci závazná. Účet 691 byl nahrazen účty účtové skupiny 67. Cílem reformy, je zajištění úplných, správných a včasných informací organizací veřejné správy, jejich účetnictví a výkaznictví. Hlavní myšlenkou účetnictví států je sjednocení vykazování účetnictví příspěvkových organizací s podnikatelskými subjekty. Má tato myšlenka opodstatnění, když podnikatelské subjekty jsou založeny za účelem zisku a příspěvkové organizace provozují svou činnost bezplatně.

Vykazování a účtování příspěvkových organizací v současné době není dokonalé. I přes velkou snahu zákonodárců nebyl do dnešního dne vydán žádný účetní standard, který by řešil účtování dlouhodobého majetku.

Dalším problémem jsou zdroje, ze kterých je financován majetek. Nemocnice nemůže být samofinancována, a proto musí neustále hledat nové možnosti na pořízení majetku. Úhrady od zdravotních pojišťoven zůstávají nejvýznamnějším finančním zdrojem nemocnice, ale na pokrytí financování investičního majetku nestačí. Financování tohoto majetku, se proto neobejde bez transferu od zřizovatele. Pomoc je hledána také u fyzických a právnických osob prostřednictvím dotací a darů příspěvkové organizaci. Nemocnice musí svým hospodařením přispět ke zlepšení její finanční situace, a to formou úspor ve snížení nákladů na nákup léků a speciálního zdravotnického materiálu.

Věřím, že všechny nemocnice najdou způsoby financování majetku a zdravotní péče pak bude zajištěna v dostatečné kvalitě s pomocí moderních zdravotnických přístrojů, ku prospěchu nás všech.

Seznam použité literatury

Právní předpisy

- [1] Vyhláška č. 410/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky, ve znění vyhlášky č. 435/2010 Sb.
- [2] Zákon č. 48 ze dne 7. března 1997 o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.
- [3] Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
- [4] Zákon č. 563 ze dne 12. prosince/1991 o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Odborná literatura

- [5] MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2012. 640 s. ISBN 978-80-247-3637-2.
- [6] MOCKOVČIAKOVÁ, Alena.; PROKŮPKOVÁ, Danuše a Zdeněk MORÁVEK. *Příspěvkové organizace 2011*. 5. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 344 s. ISBN 978-80-7357-626-4.
- [7] NOVÁKOVÁ, Štěpánka. *Účetnictví příspěvkových organizací od 1. 1. 2010*. 1. vyd. Praha: INTES, 2010. 186 s. ISBN 978-80-904560-0-6.
- [8] PRUDKÝ, Pavel a Milan LOŠŤÁK. *Hmotný a nehmotný majetek v praxi*. 13. Vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 303 s. ISBN 978-80-7263-660-0.
- [9] SCHNEIDEROVÁ, Ivana. *Majetek krajů, měst, obcí, DSO a příspěvkových organizací*. 1. vyd. Praha: Acha obec účtuje, 2010. ISBN 978-80-2545-609-5.
- [10] SVOBODOVÁ, Jaroslava a kol. *Účtová osnova, České účetní standardy pro některé vybrané účetní jednotky 2011 – 130 postupů účtování*. 8. vyd. Olomouc: ANAG, 2011. 528 s. ISBN 978-80-7263-657-0.

Směrnice a pokyny

[11] JIHOČESKÝ KRAJ. Směrnice. Evidence, inventarizace a odpisování majetku u příspěvkových organizací zřízených Jihočeským krajem.

[12] MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ. Krajský úřad. Metodický pokyn: Příklady účtování pro příspěvkové organizace zřízené Moravskoslezským krajem.

[13] Vnitřní účetní směrnice nemocnice s poliklinikou Karviná – Ráj, příspěvková organizace (nepublikováno).

[14] Zásady vztahů orgánů kraje k příspěvkovým organizacím, které byly zřízeny krajem nebo byly na kraj převedeny zvláštním zákonem, ve znění Doplnku č. 1 s vyznačenými barevnými změnami, schváleno radou kraje usnesením č. 17/919 ze dne 27. 5. 2009 s účinností ode dne 27. 5. 2009 (nepublikováno).

[15] Zřizovací listina Nemocnice s poliklinikou Karviná – Ráj, příspěvkové organizace.

Internetové zdroje

[16] Webové stránky Ministerstva financí České republiky, [online]. Dostupné z WWW:

<http://www.statnipokladna.cz/cs/CSUIS.htm>

<http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/>

[17] Webové stránky Nemocnice s poliklinikou Karviná – Ráj, [online]. Dostupné z WWW:

<http://nspka.cz/>

[18] Webové stránky Moravskoslezského kraje, [online]. Dostupné z WWW:

<http://www.kr-moravskoslezsky.cz/>

[19] Webové stránky Strukturální fondy, [online]. Dostupné z WWW:

<http://www.strukturalni-fondy.cz>

Seznam zkratk

a.s. – akciová společnost

apod. – a podobně

ARO – anesthesiologicko-resuscitační oddělení

atd. – a tak dále

č. – číslo

ČR – Česká republika

ČÚS - České účetní standardy

DDHM - drobný dlouhodobý hmotný majetek

DDNM - drobný dlouhodobý nehmotný majetek

DHM - dlouhodobý hmotný majetek

DIK – dílčí inventarizační komise

DIOP – dlouhodobá intenzivní ošetrovatelská péče

DIP – dlouhodobá intenzivní péče

DNH - dlouhodobý nehmotný majetek

DM – dlouhodobý majetek

DPH – daň z přidané hodnoty

EU – Evropská unie

GAAP – Generally Accepted Accounting Principles

ha – hektar

HIK – hlavní inventarizační komise

HTO – hematologicko-transfúzní oddělení

HVLP – hromadně vyráběné léčebné prostředky

IČ - identifikační číslo

IF - investiční fond

IT – informační techniky

IVLP – individuálně vyráběné léčebné prostředky

Kč – korun českých

LDN – léčebna dlouhodobě nemocných

LSPP – lékařská služba první pomoci

MTZ – materiál technického zásobování

např. – například

odst. – odstavec

ORL – otorhinolaryngologie

OÚNZ – Okresní úřad národního zdraví

PC - pořizovací cena

popř. – popřípadě

PZT – pomůcky zdravotnické techniky

Sb. – sbírka

SZM - speciálně zdravotnický materiál

tj. – to je

TRN – transpirační a respirační nemoci

tzn. – to znamená

tzv. – tak zvané

VZP – Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

www – World Wide Web

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., - autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;

- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§35 odst. 3);

- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;

- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 11. 5. 2012

.....
jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha 1: Karta DHM

Příloha 2: Plán inventur pro rok 2012 Karviná

Příloha 3: Návrh na vyřazení majetku

Příloha 4: Účtová osnova Nemocnice s poliklinikou Karviná - Ráj, příspěvková organizace